

Taxa postala
pittito in man.
No. 224718/329.

Szerkesztőség
és kiadó-
tal:

10. Telefon: 8-61.
Havonta 110, ne-
gyre 600, egészévre
füldre: Havonta 2,
félévre 12, egészévre
dotések díjazás sze-
KELET" a transilvani
zsidoság egyetlen politil.
ja. Cikkeink utányomás.
forrás megjelölésével enged.

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Bérmertelen
leveleket nem
fogadunk el.

Ara 5 lej

Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Marton
Ernő. Felelős szerkesztő: Jámber
Ferenc. Bucuresti szerkesztő: Hát-
szegi Ernő, Strada Cobălcescu 52.

Csütörtök, 1937. április 15.

5697. EV.
IJAR 4.

XX. ÉVF.
86. SZAM

A papir mindent kibír

Eddig azt hittük, hogy a jobboldali sajtó csak a mi bőrünkre hamisít.

Hiszzen egyéb dolga alig akadt. Annyi volt az egész társadalmi szerepe, hogy szemcsézett hazugságokkal duzzassza fel a tümegek gyűléseit a zsidóság ellen.

Most azonban községi választások vannak és ezek egy pillanatra más irányba tereltek a jobboldali sajtó hamisítási kedvét. Mint a Dreptatea, a nemzeti parasztpárt hivatalos lapja, most a sibulmegeyi választásokkal gyűlt meg a baja a jobboldalnak és ezért kényszerült hamisításra.

A Porunca Vremii és a Buna Vestire egyetemesen találták ki és találtak olvasóik elé azt, hogy Sibulban Tilea 8868, a goga-cuzista párt 2197, a nemzeti parasztpárt pedig 2100 szavazatot kapott.

Sőt, megállapították, hogy a „Román Front” szervezete, V. V. Tilea elnökletével, a legnagyobb szavazattal számmal győzte le a liberális-, nemzeti parasztpárti alakulatokat.

A valóságban természetesen egészen másként fest a dolog.

Mint tegnapi számunkban megírtuk, a választásokat a liberálisok nyerték meg, a liberálisok szászok előtt.

A két életpont után a többi pártok sorrendje a következő volt:

Nemzeti parasztpárt 5361, validisták 4900, és cuzisták 2790 szavazatot.

A nemzeti parasztpárt ugyanannyi szavazatot kapott, mint 1933-ban, az általános választásokon, Tileának tehát más pártoktól kellett elhódítani szavazóit.

Ez azonban nem okoz gondot a jobboldali sajtónak.

Nagy lelkihangolommal hamisít. Miért is ne tenné?

Hiszzen nem akadályozza meg senki. Azok sem, akik pedig nagyon ügyelnek mostanában arra, hogy mi jelenjék meg a lapokban és mi nem.

A papir pedig sajnos nem veti le magát a hazugságokat.

A papir mindent kibír.

Választás zsidók nélkül

A fővárosi községi választásra készül. Pénteken körül eldöntésre a nagy erőpróba, amely nemcsak a politikai pártok rivalizálásának eseménye, de a demokratikus politikai rend komoly próbaköve is.

A liberálisok, gneorgnisták, cuzisták, validisták és a nemzeti parasztpárt, valamint a Iunian-Dobrescu koalíció állanak egymással szemben ezen a választáson.

A nemzeti parasztpárt Grigore Filipescuval és a szociáldemokratákkal kötött karöltött erre a választásra. Így is megfogalmazott sánccokkal indul a küzdelembe, mert nem a konzervatívok, sem a szociáldemokraták nem képviselnek különösebb választási erőt, a párt fővárosi keretét pedig erőkeznyen meglazította Dem. Dobrescu volt főpolgármester és társainak a pártból való kiválása.

A Iunian-Dobrescu alakulat és a nemzeti parasztpárti kartell nemcsak a liberálisok és a jobboldal, hanem egymás ellen is harcolnak, egymást igyekeznek befeketíteni a fővárosi választó polgárok előtt, akik ilyen körülmények között nagyon kevésbé meggyőző képet alkothatnak maguknak a demokrácia átfogó erejéről.

Ez az egyik jellegzetessége a fővárosi választásnak.

A másik az, hogy a jelölőlistákon ezáltal először nem szerepel egyetlen zsidó tanácsos-jelölt sem.

Nem mintha politikai pártok — a cuzistákat és validistákat kivéve természetesen — nem igyekeznek ilyenkor a választás előestéjén színes ígéretekkel elnyerni a zsidó választók kegyeit.

A liberálisok éppoly nagylelkűen veregetik a zsidó lakosság vállát, mint Dobrescuék és a nemzeti parasztpárt. Sőt dr. Lupu a mai viszonyokhoz mérten határozottan hősiessé kijelentéseket tett a legutóbbi gyűlésen:

„Harminc év óta ugyanazt az aljasságot tapasztalok rólam, hogy eladtam magam a zsidóknak — mondotta. Már éppen milliar-

Érdektelenségbe ful az Averescu marsall által összehívott miniszteri értekezlet

A pénteki bucuresti községi választásokat nagy érdeklődéssel várja a politikai világ

Nem utazik Maniu Németországba

Bucuresti, április 14. (Az Uj Kelet tud.) Mint azt már jelentettük, **Tatarescu** miniszterelnök értekezletre hívta egybe az összes vármegyei prefektusokat. **Iuca** belügyminiszter lemondása óta a belügyminisztérium ügyeit a miniszterelnök zsírálja. Az értekezlet összehívására az adott alkalmat, hogy a közigazgatási törvény alkalmazása különböző nehézségekbe ütközik. Másrészt a rendfenntartással kapcsolatosan kíván **Tatarescu** utasításokat adni a prefektusoknak. Ami a közigazgatási törvényt illeti, a Curentul szerint felmerült az a terv, hogy **Dimitrie Iuca** volt belügyminiszter, mint az érvényben lévő törvény szerzője, ismét szóhoz jut a belügyminisztériumban. Arról lett volna szó, hogy **Iuca** belügyminiszteri tanácsosi minőségben átveszi a minisztérium közigazgatási ügyeinek vezetését és a törvény interpretálása, valamint a liberális megyei tagozatok kebelében felmerült ellentétek kérdésében fog döntőbíráskodni. Hasonló munkakört szántak neki, mint **Sescioreanu** mérnöknek, a mezőgazdasági kamarák szövetsége elnökének, aki ugyancsak tanácsosi minőségben a földművelésügyi minisztérium tényleges vezetője lett.

Milyen beosztást kap **Iuca** volt belügyminiszter?

Iuca miniszteri tanácsossá való kinevezésétől azonban végül is eltekintettek. Minden valószínűség szerint a volt belügyminiszter elhárította magától ezt a tisztséget, amely számára degradálást jelentett volna. A prefektusok értekezletén azonban részt fog venni, sőt ígéretet tett arra nézve is, hogy közreműködik a folyamatban lévő községi és megyei választások lebonyolításánál és felvilágosításokkal szolgál a közigazgatási törvény különböző szakaszainak alkalmazása tekintetében. **Tatarescu** egyéb ként ma megbeszélést folytatott a kormány több tagjával és tájékoztatta magát az egyes minisztériumok működéséről.

Politikai körök figyelmébe pillanatnyilag a pénteki fővárosi választások felé irányul. A liberálisokkal, validistákkal és cuzistákkal szemben a nemzeti parasztpárt a konzervatív párttal, **Grigore Filipescu** alakulatával és a szociáldemokratákkal kötött választási kartell. A választás a fővárosi politikai erőviszonyainak komoly erőpróbája lesz, amely minden bizonnyal vissza fog hatni a politikai események további alakulására.

Averescu marsall értekezlete

Ugyancsak élénk érdeklődés előzi meg az **Averescu** marsall által összehívott értekezletet, amelyen az ország összes volt mi-

niszterelnökei és miniszterei hivatalosak. A nemzeti parasztpárt még nem döntött afelől, hogy elfogadja-e a meghívást. Lehetséges, hogy egyetlen nemzeti parasztpárti volt miniszter sem fog megjelenni a Dalles teremben megtartandó gyűlésen. **Dinu Bratianu**, a liberális párt elnöke levelet intézett **Averescu** marsallhoz, amelyben közli, hogy Athénbe utazik és hogy a marsall meghívásának nem tehet eleget. **Ionescu Sisesti**, **Vasilescu Carpen** és **Victor Valcovici**, a Iorga-kormány volt miniszterei még nem döntöttek az értekezleten való részvétel fölött. **Goga** és **Petrovici** ugyan csak nem adtak még választ a meghívásra. Ezzel szemben egyes reggeli lapok egy tudják, hogy a **Cuza-Goga** párt, valamint **Averescu** marsall alakulata között az utóbbi időben közlekedés jött létre. Nem vesz részt az értekezleten **Grigore Iunian**, a radikális parasztpárt elnöke sem, aki vasárnap vagy hétfőn hosszabb külföldi utra indul. **Iunian** a Dalmát tengerparton, Olaszországban, Ausztriában és Magyarországon kíván néhány hetet tölteni.

Nem utazik **Maniu** Németországba

Maniu külföldre utazásának híret nem erősítették meg, de nem is cáfolják. **Maniu** mindenesetre kijelentette, hogy nem áll szándékában résztvenni a londoni koronázási ünnepségen és annál kevésbé akar Németországba utazni, hogy ott hitlerista vezetők emberekké váljanak. Nem felel meg tehát a valóságnak az a hír, mintha **Maniu** Göbbelsszel keresné a találkozást.

A kormány minisztertanácsai napló utján intézkedett arról, hogy 1937 szeptember elsejéig az állami és közhivataloknál semmilyen előléptetést, vagy új személyzeti kinevezést ne eszközöljenek. Kivéve az alól a had- és igazságügyi minisztériumok képeznek. A Tempo értesülése szerint **Tiberiu Mosoiu cluji** egyetemi tanár, földművelésügyi alminiszter, **Sescioreanu** mérnök, miniszteri tanácsosa és a földművelésügyi minisztérium tényleges vezetőjévé való kinevezése miatt lemondani készül méltóságáról. A lap ugyancsak tudni véli azt is, hogy a kormány nem fogja elfogadni **Tiberiu Mosoiu** lemondását.

Növekszik az angolelles nyugtalanság Indiában. New Delphiből jelentik: Lázas készülődések folynak az Ipi faktir elleni hadjárat érdekében. Wazirisztában az angol haderők létszáma 33.000. Két légitraj is rendelkezésre áll. Bombayi jelentés szerint **Jalpakras Naraint**, a pániindiai párt titkárat háromhavi börtönrre ítélték, amiért gyűlést hívott össze, amelyen tiltakozni akart az új alkotmány ellen.

sem merészkedett, hogy vállalja egy zsidó tanácsos jelöltségének ödlumát a főváros „fekete” kerületében legalább, ahol állítólag a szavazásra jogosultak 52 százalékát zsidó polgárok alkotják.

Az egymást felfaló demokratikus pártok és a zsidómentes jelölőlisták jelzik a fővárosi tanácsválasztás szomorú és lehangoló jellegét.

VILAG TÜKRÉ

Hogyan élnek az angol bányászok?

Alig száz esztendeje, hogy Walesben megtalálták a világ legjobb minőségű fekete szenét és ma már a Bristol-csatorna északi partja mellett lankásan húzódó völgyek mind tele vannak feketén tátongó tárnányilásokkal. Azóta ezekben a völgyekben szinte egyik napról a másikra, gombamódrára épültek föl az öt-, tíz-, sőt huszezer lakosú bányafalvak. Wales lakossága azóta háromszázszázról hárommillióra szaporodott és ennek a népességnek ugyszólván kizárólag a szén adja meg a mindennapi kenyeret. A csendes tengerparti halászfalvak, Cardiff, Newport azóta többszázézer lakosú kikötők-ké fejlődtek, ahonnan Wales évi ötszázmillió métermázsa szénttermelésének 70 százalékát exportálják a világ négy tája felé.

Ez a hirtelen jött hatalmas gazdasági átalakulás hozta magával azt a sok ipari és szociális zavargást, amelyekről Wales még ma is híres. Lent a bányák mélyén eleinte a legprimitívebb technikák berendezések mellett, állandó életveszedelmek között kellett a bányászoknak dolgozni, hogy a létminimumot megkereshessék. — Munkaidőszabályozást, a vállalatokra nézve kötelező munkabérmínimumot, szociális biztosítást, kötelező egészségügyi és biztonsági berendezéseket sokáig nem ismertek a walesi bányákban. A vajúróknak gyakran állandó talajvízben állva kellett napi 12—14 órát dolgozni, a szivattyuknál, a csilléknél és egyéb könnyebb tárnamunkáknál pedig asszonyokat, leányokat, sőt 8—10 éves gyermekeket is olyan munkabérek mellett dolgoztattak, szintén napi 12—14 órára keresztül, amelyek a legnagyobb szociális életstandardot sem biztosították. A bányász-rencsértelenségek csaknem mindennaposok voltak. S minthogy a bányafalvakban kórházakat és egyéb egészségügyi berendezéseket hosszú évtizedeken keresztül csak hirtől ismertek, a bányász-rencsértelenségek áldozatainak ápolásáról maguknak a bányászoknak kellett gondoskodni. Ezeknek a viszonyoknak emlékezően a régebben épült bányászházakban még ma is meg lehet találni az ugynevezett „empty room”-ot, az üres szobát. Ennek az üres szobának, amelyben mindig vette volt egy tiszta ággy, a bányászoknak egymás között való megállapodása alapján az volt a hivatása, hogy a bányász-rencsértelenségekkor a szerencsétlenül jártakat az ilyen üres szobákban helyezték el, ahol azután mint egy-egy családtagot ápolta őket az illető házban lakó asszony-nép.

Érthető, hogy ilyen munkaviszonyok és szociális berendezések mellett napirenden voltak a walesi bányákban a sztrájkok, munkáskizárások és egyéb zavargások. Ezek azonban ma már csaknem teljesen megszűntek és ha vannak, azoknak inkább mesterségesen előidézett politikai motívumai vannak, mert részint az általánosan kötelező törvényes rendelkezésekkel, részint a bányavállalatok által önként vállalt megállapodásokkal, részint pedig a bányászok által létesített szövetkezeti szervezkedésekkel ma már általában olyan munkaviszonyokat és olyan életstandardot biztosítottak a walesi bányászoknak, amilyent talán egyetlen más országban, sőt talán még az északangliai vagy skóciai szénbányákban sem lehet találni.

Nagyon megéri tehát a fáradságot, hogy az ember részánja magát arra az elégséges körülményes utazásra, amely szükséges ahhoz, hogy Londonból a walesi bányákba eljusson. Még Londonban sikerült megszereznem az egyik legnagyobb walesi bányavállalatnak a Powell Duffryn Steam Coal Company Limited meghívólevelét a Cardiftól mintegy másfélóránira fekvő bányájuk, a Bargoed Colliery megtekintésére, amely talán legjellegzetesebb a Powell Duffryn vállalat tizenegy dél-walesi szénbányája között.

Bargoedban egy tipikusan alacsony és tipikusan szőke walesi emberke, Mr. Jaffrey fogadott, amikor egy koratavaszli reggelen leszállottam a vonatról. Mr. Jaffrey néhány barátságos üdvözlő szó után gyengéden be-

tuszkolt a vasútállomás melletti bányagazgatási épület egy hatalmas fürdőszobájába, ahol városi ruháimat letéve néhány perc alatt belebujtatott egy bokától nyakig szorosan záródó bányászöltözetbe, amely nélkül nem lehet leszállani a tárna mélyére. Csak e különös öltözködési művelet után vitt be Mr. Jaffrey a dolgozószobájába, ahol közölte, hogy néhány perc múlva már fent lesz a tárnából Mr. Backett, aki oda le fog vinni engem.

Mr. Jaffreyvel való néhány perces beszélgetésem alatt azután megtudtam, hogy ő tulajdonképpen a bargoedi bányatelepnek üzemigazgatója, aki rövidesen 50 éves szolgálati jubileumát ünnepli. Miután igen fiatalnak nézett ki és igen barátságos embernek látszott, hát rövid ismeretségünk ellenére meg mertem kockáztatni azt a kérdést, hogy tulajdonképpen hány éves és mikor kezdte a működését a vállalatnál?

— Well, — felelte Mr. Jaffrey — a nyáron leszek 60 éves és még nem voltam tízéves, amikor először mentem le a tárnába, hogy ott egy csillékelt huzó póniól hajtásával keressen meg a kenyeremet. Sokáig dolgoztam mint vajúr is, de később azután felkerültem és most — mint látja — a helyzetem már alaposan megváltozott az ötven év előtti helyzethez viszonyítva. Azért még most is szívesen megyek le hetenként akár háromszor, négyszer is a tárnába, hogy személyesen nézzek utána a dolgozóknak.

Well, — mondtam én is magamban, — úgy látszik itt másképpen megy az igazgatói állások betöltése és az igazgatók is másképp fogják fel hivatásukat.

Közben azonban már megérkezett Mr. Backett is, egy állandóan mosolygó hatalmas fiatalember, akinek típusát azonban már nem tudtam megállapítani, mert tőltől talpig fekete volt a szénportól. Miután egy erős kézzorítással azonnal barátságot kötöttünk — barátságunk pecsétjéül szemmel láthatólag feketéltettek a kezemen — a Dawy-lámpának egy modern utódját nyomta a markomba és elindultunk, hogy leszálljunk a tárnába.

A tárnanyílás a völgykatlan mélyén van, amely körül közvetlenül a gépházak, a szénmosók, a kokszegető és egyéb technikai épületek terülnek el, míg kissé távolabb, mint valami hatalmas amfiteátrum padosai húzódik fel a lankás hegyoldalakra tipikus egyemeletes családi házaival a huszezer lakosú bányafalu. Amikor a tárnalift sötét acélfülkéjébe beléptünk és fűlisketítő zaj mellett kezdtünk zuhanni lefelé a fekete mélységbe, barátságos vezetőm kezét még szorosabban fogtam meg. Végtelen hosszúnak tűnő ötven másodperc alatt estünk le 220 méter mélységbe és ezalatt folyton Dante Infernójának felirata járt az eszemben: „Ki itt belépsz, hogy föl minden reményel!”

Amikor azonban a mélységben néhány pillanatnyi kábulat után tájékozódni kezdtem, a hely egyáltalán nem látszott reménytelennek. A tárnalift alsó kijáratánál egy több irányban széjjelágazó, körülbelül négy méter magas, villannyal világított, félkörben hajlított acélívvel és fehérre-mészelt téglákkal kiépített bányafolyosóra léptem ki és így inkább képzeltem magamat egy nagy gyárépületnek a pincéjében, mint egy 220 méteres szénbánya mélyén. A tárna szellőztetéséről egy hatalmas Sirocco-ventilátorral gondoskodnak, amely percenként egymillió köbláb friss levegőt hajt be a folyosókra. A walesi szénbányákat régebben annyira jellemző póniók teljesen eltűntek a tárnákból és a szénrel rakott csilléket — egyszerre huszat, harmincat — sürített levegővel mozgáshozott acélkötelekkel vontatják az egyes aknák mélyéből a felvonóhoz. Ugyancsak sürített levegővel hajtják a szénvágógépeket és a mechanikus furókat is, amelyekkel a szénvágási munkákban fejtik ki. Kézi csákányokat csak ott használnak, ahová a vágógépekkel még nem tudnak hozzáférni.

De a modern technikai berendezések mellett is még sokkal jobban érdekelt az, amit a tárnában való többkilométeres sétánk alatt Mr. Backett mesélt el nekem, a bányászok szociális viszonyairól. Lent a tárnában jelenleg 1500 ember dolgozik, napi nyolcórás munkaidő mellett. Asszonyokat és lányokat egyáltalán nem szabad alkalmazni lent a tárnában és a fiukat is csak a könnyebb mellékmunkákra. A fűmunkások korhatára 14 évtől 21 évig terjed és munkabéruk automatikusan emelkedő skála mellett törvényileg van megállapítva. Törvényileg van megállapítva a többi munkások bérminimuma is. A minimális munkabér a szakmunkásoknál napi 9 shilling 3 penny (kb. 360 lej), a nem szakmunkásoknál napi 8 shilling (kb. 350 lej). A vajúrókat a kifejtett szénmennyiség arányában fizetik és ezeknek átlagos munkabére naponta (480 és 520 lej) között változik. A munkások heti keresetét automatikusan a következő levonások terhelik: orvosi kezelésért 4 penny, amiért az egész családjuk ingyenes orvosi

kezelésben részesül; betegsegélyző alapra 3 penny; bányászokház fenntartására 3 penny; agykori biztosításra 7 penny; munkanélküliség elleni biztosításra 9 penny; házbérré 10 shilling és végül a háztartásban felhasznált átlagos heti szénmennyiségre a házhoz szállítás költségeivel együtt 1 shilling 5 penny. Ezek a levonások egy átlagos napi 14 shillinget kereső bányász heti keresetének 16 százalékát teszik ki, amiből azonban az élelmezésen, ruházkodáson és szórakozáson kívül mindene fedezve van.

A bányászok a heti 10 shillinges átlag-házbérért egy csinosan felépített egyemeletes, előkertes kis családi házat kapnak, amelyben átlag 5-6 — természetesen nem nagyon nagy — szoba van, van egy fürdőszoba is, vagy legalább is mosdóhelyiség, amelyben állandó hideg-melegvíz szolgáltatás van. A melegvizet a konyha tüzhelye

mögé beépített forralóból kapják a bányászok minden különösebb költség nélkül, a szobák közül az egyik az ugynevezett „kitchendining-room”, az ebédlő, ahol a falba épített tüzhelyen főznek és egy, az uccára néző nagy fogadószoba, a „front-parlour”, a többiek az emeleten elhelyezett kis hálószobák. Egy kis előszoba, padlás, pince és egyéb mellékhelyiségek természetesen minden házban vannak. Az újabban épített házakban villany, a régiekben gáz van bevezetve világítás céljából, amelynek költsége a házbérré már be van számítva. Néhány shillinges évi bérért a házak mögött lévő kis konyhakertet is megkaphatják a bányászok. A bargoedi bányászoknak körülbelül 20 százalékát azonban már nem bérelt, hanem saját házában lakik, amelyek hasonlóak a bányavállalat által bérbeadott házakhoz.

Sztalin a választások küszöbén végleg leszámol a trockijista ellenzékkel

A jobboldali vezérekkel szemben a legenyhébben járnak el

Párizs, április 14. A francia politikai körök változatlanul izgalomban tartja az a hír, amelyet a Temps, a francia külügyminisztérium felhivatalos szövegében közölt és amely arról számol be, hogy Németország és Szovjet-Oroszország között közeledés készül. Ezt a hírt ugyan megcáfolták, Párizsban azonban mégis attól tartanak, hogy alapja lehet a rendszerint igen jól informált Temps-nek, amikor azt állítja, hogy Hitler és Ludendorff kibékülésének első következménye az, hogy a német hadsereg háborús vezérkari főnöke az Oroszországgal való megegyezést készíti elő. A Temps vezércikkén kívül nagy figyelmet fordítanak Jean Piot-nak, az ismert francia külpolitikai íróknak a radikálisok lapjában, az Oeuvre-ben megjelent cikkének, amely vezető helyen ugyanezt a gondolatmenetet követi.

A Moszkvából érkező hírek is megerősíteni látszanak azt, hogy Oroszország egyre jobban eltolódik jobbra. Igaz ugyan, hogy Rikovot és Bucharint, akik Sztalin jobboldali ellenzékének szerepét játszották, kizárták a pártból, de már magabavéve az a tény, hogy mindketten szabadon járnak és legfeljebb arról beszélhetünk, hogy rendőri felügyelet alatt állnak, mutatja azt, hogy Oroszországban távolról sem olyan bűn tuzok jobboldalnak lenni, mint az, ha valaki Trockij és Zinovjev intranzigens elveit vallja.

Rikov és Bucharin már 1930-ban is szembe került a hivatalos orosz politikával, amikor a parasztok számára nagyobb szabadságot követeltek. Sztalin ekkor sem indítottat komoly eljárást ellenük, hanem az egész kérdést csak mint a kommunista párt belügyét kezelte, sőt később Rikovét követéseit teljesítették is. Rikovot, aki tudvalevően tíz éven át Lenin utódaként az államfő szerepét töltötte be, alkalmasint most sem zárták volna ki a kommunista pártból, ha a legutóbbi trockijista per során nem derül ki, hogy a jobboldali ellenzék taktikai okokból együttműködött a trockijistákkal.

Sztalin a jobboldali ellenzékkel igen enyhén járt el. Rikovot és Bucharint kizárták ugyan a pártból, de indoklásokkal csupán a pártpolitikai ellentétes magatartásukat hozták fel, mellőzték azonban még azokat a szokásos jelzőket is, hogy ellenforradalmárok, szovjetellenesek vagy árulók voltak, jöllehet az ilyen jelzők adományozásában igen bőkezűek Moszkvában. Hir szerint Rikov és Bucharin ellen nem is indul eljárás és nem állítják bíróság elé őket. Ennek részben az az oka, hogy a szovjet ma nem tartaná kívánatosnak olyan világszengációt keltő perek lefolytatását, amelynek legutóbb a trockijista vádlottak tárgyalásai voltak, azonkívül pedig nem akarják még jobban kimélyíteni a belső bizalmi válságot.

Sztalin nagyon vigyáz arra, hogy semmi zavaró momentum ne merülhessen fel a küszöbönálló választások előtt. A trockijista ellenzékkel könyörtelenül leszámol ugyan és éppen ezért a Rikovval és Bucharinnal együtt letartóztatott Rakovszkijjal szemben kiméletlenül eljárnak, mert Rakovszkij a baloldali ellenzékhez tartozott, Sztalin azonban nem akarja a többségben levő jobboldali elemeket elidegeníteni magától.

A most letartóztatott Jagoda postaiügyi minisztere is alkalmasint szomorú sors vár, mert Sztalin feltétlenül végezni akar vele, de már nyilvánvaló a tendencia, hogy ebből sem csinálnak nagy politikai pert, hanem sikkasztás címén akarják börtönbe juttatni a Cseka és a GPU egykor korlátlan hatalmu urát. Haleszki tábornokot, a GPU egyik hadtestparancsnokát ültették Jagoda helyére a postaiügyi minisztérium élére és a tábornok csodálatosan rövid idő alatt kiderítette, hogy

Jagoda 800.000 dollárt sikkasztott és ezt az óriási összeget a legszigorúbb ellenőrzés ellenére is sikerült külföldre csempésznie. Mindenesetre lerontja ennek a leleplezésnek hatását az a másik híradás, amely arról számol be, hogy Jagoda lakásán hatalmas dossziét találtak, amelyben Moszkva jelenlegi urainak legtitkosabb telefonbeszélgetéseiről készült gyorsírói feljegyzések voltak.

Az új szovjetalkotmány értelmében rövidesen meg kell tartani a választásokat. A demokratikus elvek helyreállítása már magában véve is a jobboldali követelése volt Szovjet-Oroszországban, mert a meggyödeses trockijisták ellenének mindenféle választást és csak a proletárdiktatúra alapján való kormányzást fogadják el helyesnek. A jobbfele

Oriási fejlődésen ment keresztül a romániai telefon

Lezajlott a Telefontársaság évi közgyűlése Bucurestiben

Bucuresti, április 14. (Az Uj Kelet tud.) A román telefontársaság tegnap tartotta rendes közgyűlését, Gr. Filipescu, a társaság igazgatósági elnöke elnöklétével. Filipescu ismertette az elmúlt hat esztendő fejlődését és rámutatott arra, hogy 1936-ban, az irkor a növekedés 6295 volt. Bucurestiben 6000-rel kellett ez idő alatt növelni a vonalak számát és ma már 23 ezer 300 vonal van üzemben a fővárosban. Ugyanezen idő alatt Ploestiben, Sinaliában és más városokban is jelentősen növekedett a telefon-előfizetők száma.

Különböző városokban szervezik át a telefonokat. Iasiban a múlt év decemberében már megkezdte működését az automata telefon és 500—1000-rel szaporodott az előfizetők száma. Az elmúlt év folyamán kezdtek meg az automata-telefon felszerelés munkálatait Aradon, Chijon, Oradean, Timisoaran, Brasovban, Braliban, Galatiban, Craiovan, Constantan, Cernautiban és Chisineuban.

Uj nemzetközi vonalakat is állított be a társaság és pedig Bucuresti—Párizs, Bucuresti—London, Bucuresti—Isztambul, Bucuresti—Bécs, Bucuresti—Berlin vonalakat. A belföldi forgalmat 3 Bucuresti—Brasov vonallal, 1 Cluj—Reghin, 1 Baila Herculana—Orsova és még számos vidéki jelentőségű vonallal. A nemzetközi kapcsolatok kiépítéséhez tartozik a Cluj—Kassa külön vonal kiépítése. 1936-ban 7950 kilo-

FIGYELEM! EGY CSODALATOS TALALMANY SIKERÜLT! Az új Primeros minőség „Luxus Silken finest” oly finom, mint egy hártya és a börtel annyira egybeolvad, hogy alig érezhető! És emellett föltétlenül biztos! Győződjön meg maga és kérje az új minőséget „Original-Primeros Luxus Silken finest”.

tolódás következményeként megtartandó választások azért nem fogják az orosz nép igazi gondolkodását visszatükrözni, mert kizárólag csak a kommunista párt bejegyzett tagjait lehet megválasztani. Természetesen Sztalintól függ így végeredményben, mert ha neki nemetsző emberek próbálnak mandátumhoz jutni, mást sem kell tennie, mint azt a vádat emelni ellenük, hogy ellenforradalmárok vagy trockijisták és ezzel máris börtön vár rájuk, sőt elég, ha bírálják Sztalin politikáját, mert már ebben az esetben is olyan bünt követnek el, amely automatikusan a pártból való kizárást, tehát a teljes jogfosztást jelenti.

Végeredményben a szovjetválasztások nem hozhatnak semmiféle jelentősebb változást, nem is szóva arról, hogy az irányzat megváltozásáról szó sem lehet. Legfeljebb egyes kisebb állások betöltését fogja eldönteni a demokratikus választási rendszerhez való visszatérés. A jobboldalt mindazonáltal kielégíti már magabavéve az a tény is, hogy egyáltalán visszatérnek a demokratikus formákhoz, ha mingyárt a tartalom hiányozni is fog.

Rikov és a többi jobboldali ellenzéki politikus tehát nyugodt lehet, hogy nem éri nagyobb bántódás, míg össze nem fognak a trockijistákkal. A trockijista ellenzék ezzel szemben változatlanul érezni fogja Sztalin könyörtelen szigorát.

méter hosszúságú interurbán és nemzetközi vonalat építettek és így az ország területén működő vonalak hosszúsága eléri a 105 ezer 220 kilométert.

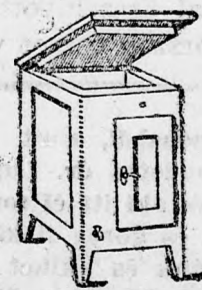
Az interurbán-telefonbeszélgetések száma a múlt évben 349 ezer 692-öt tett ki, az előző évi 323 ezer 35-tel szemben. Az interurbán-telefonbeszélgetéseknél 14.1. százaléka, a külföldieknél 8.03 százaléka az emelkedés. A telefontársaság összesen 26 külföldi tisztviselőt alkalmaz, ami az összes alkalmazottak egy százalékánál is kevesebb.

Ezután Grigore Filipescu ismertette a társaság mérlegét is. A tiszta haszon 1936-ban 192 millió 793 ezer 571 lej volt és ennek alapján az igazgatóság az a javaslatot terjeszti elő, hogy 6 százalékos osztalék adassék a befizetett alaptőke, tehát 60 millió lej után. A fennmaradó 132 millió 793 ezer 571 lej a jövőévi költségvetés javára írták.

Ezután megválasztották az igazgatóságot, amelynek tagjai Grigore Filipescu, S. Beihre zredes, Levis Proctor, Geoffrey, A. Ogilvie, Kennet E. Stockton, Max Auschnitt, M. Pantazi, I. Mitilineu, C. Xen, Oscar Kaufmann, J. J. Parsos, G. Cezianu, Serban Cantacuzino és Tanasescu. Ugyancsak beválasztották az igazgatóságba Milesu Prajescut, a társaság vezértitkárát. Az igazgatóságot kibővítették az egyes minisztériumok delegáltjaival: Eugen Buchmann a közmenyegügyi minisztérium, Mihail Ignat tábornok, a nemzetvédelmi minisztérium és Mariu Rosca a pénzügyminisztérium részéről. A felügyelőbizottság tagjai Coandescu tábornok, Tartasescu alezredes, és Mandel, pöttagok Lahovari, Radescu és Garnetiu.

A gyűlés déli egy órakor ért véget.

Serdülő fiúknak és lányoknak adjunk hetenként legalább egyszer reggel felkelkor egy-egy kis pohárnyi természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert gyomor- és vértisztító hatásának gyakran igen fontos eredményeket köszönhetünk. Az orvosok ajánlják.

Jégszekrények a készítőnél

Jacob Grünwald
Cluj, Calea Decobal 23. Telefon: 7-41.

Régóta im köréhez lemi táplálék Mindig kedéssel tárgyra, an alig, hogy len igy szó — A zsi gesiteni.

Meglepet — Bocsa — hogy zsidó

A szót, a tesen és k bizonyos zsa ja:

— De his legalább is zülük.

— Hogy ták számár tartozom. A született, ah miták vallj sei erednek.

— Akkor dó vagy, — pedig folyta

— Apám zsidók törté földbirtokos danksként akartak nek zsidóm.” Ez tet a többi idők elmulta ja lenni.

— Alapja tyedben én nem változt veszedelmese plutokráciát, forradalmáro egymást tá

— Nem s van valami lehetnek ugy nokat halmo lom napjaink idejiség volt gny illeti, vil hány tucat r vel és százez és reménytel re vetheted kat?

— De még dök voltak a

— Nem t amikor az a és a franciák rael” szétrom

Kerenszki és de a cionista minősítik O oroszországi ellen a zsidó Kaplan hajto tek ezért.

— Más ors En csak Fran

találom, hogy szerencsétlen nak a feje eg

— Miért mert szocialis

— Termész ta.

— Akkor, Megértem, ha eszméknek és zója, amelyek ennek az ő sz

polemikus, ak

Mindennapos párbeszéd Franciaországban

Francizsidó író a franciaországi neantisemitizmusról

Joseph Kessel, a neves francia zsidó költő és riporter a *Rongyos Hercegek* és a *Bella Donna* című regények szerzője írta az alábbi érdekes párbeszédet, válaszként Henry Béraud francia pamfletista ismeretes cikkére, amelyet annak idején az *Uj Kelet* közölt. Béraud utólag bocsánatot kért Kesseltől azzal, hogy őt nem tekinti „zsidónak”.

Régóta ismerem a fiatal embert, barátim köréhez tartozik. Sokat dolgozik és szellemi tápláléka főleg újságokból áll.

Mindig eljön hozzám gondjaival és kétkedésével és rendszerint nyomban rátér a tárgyra, amely lelkét nyomja. A napokban, alig, hogy átlépte a szoba küszöbét, hirtelen így szólott:

— A zsidók valóban kezdenek már idegesíteni.

Meglepetten néztem rá. Ő dadogott:

— Bocsáss meg, kérlek, elfelejtettem, hogy zsidó vagy.

A szót, amely máskor egészen természetesen és könnyedén hagyja el ajkát, most bizonyos zsenivel ejti ki, majd így folytatja:

— De hiszen te nem is vagy zsidó! Vagy legalább is nem olyan, mint a legtöbb közönlük.

— Hogyan? Ellenkezőleg, az antisemiták számára a legsúlyosabb esetek közé tartozom. Apám a Kelet egyik gettójában született, ahonnan — amint ezt az antisemiták vallják — a népek összes szenvedései erednek.

— Akkor te egy egészen különleges zsidó vagy, — hangzott a zavart válasz. Én pedig folytattam:

— Apám sokat mesélt nekem a lengyel zsidók történetéről. Elmondotta, hogy sok földbirtokosnak volt egy zsidója, aki inténdásaként szerepelt. És ha kedveskedni akartak neki, azt mondták: „Ez az én zsidóm.” Ezzel teremtették meg az ellentétet a többi zsidókkal szemben. De ezek az idők elmúltak. Én nem akarok senki zsidója lenni.

— Alapjában véve igazad van. A te helyedben én is így reagálnék. Ez azonban nem változtat azon, hogy a zsidók mégis veszedelmese az államra nézve. Uralják a plutokráciát, vagyonokat halmoznak fel, forradalmárokat, a társadalom rombolói, egymást támogatják. Szabadkőművesek.

— Nem gondold, hogy érveléseidben van valami ellentmondás? Talán még sem lehetnek ugyanazok a zsidók, akik vagyonokat halmoznak fel, egyúttal a társadalom napjaink rombolói is. Titokzatos egyidejűség volna ez. Ami a zsidó gazdagságot illeti, világutazásaim során láttam néhány tucat nagyon gazdag zsidót, de ezrével és százezrekkel végtelen nyomorúságban és reménytelenségben élő zsidókat. Szemérem vetheted ezeknek nagy nyomorúságukat?

— De még sem tagadhatod, hogy a zsidók voltak az összes forradalmak vezetői.

— Nem tudom, hány zsidó volt jelen, amikor az angolok lefejezték I. Károlyt, és a franciák XVI. Lajosot. Vagy talán Di-
nael: szétrombolta az angol birodalmat? Kerenszki és Lenin orosz nemeselek voltak, de a cionista mozgalom államellenesnek minősítik Oroszországban. A két nagy oroszországi merényletet Uritzki és Lenin ellen a zsidó Kannegiesser és társnője Kaplan hajtották végre és életükkel fizettek ezért.

— Más országok nem érdekelnek engem. Én csak Franciaországra gondolok és úgy találom, hogy a mi jelenlegi kormányunk szerencsétlenségét jelent és a kormány-
nak a feje egy zsidó.

— Miért haragszol Blumra? Azért, mert szocialista, vagy azért, mert zsidó?

— Természetesen azért, mert szocialista.

— Akkor, miért zsidó zsidóságáért? Megértem, ha gyűlöled Blumot, mert olyan eszméknek és módszereknek a zászlóhordozója, amelyeket te elvetsz. De mi köze van ennek az ő származásához? Te nem vagy polemikus, aki ügyét mindenáron meg-

alkarja védeni. Te jóhiszemű vagy. Caohint épp úgy elveted, mint Blumot. De mon-
tad-e róla valaha is szitok gyanánt: „bre-
tone”? Vagy Laval legvadabb ellenségei
használták-e valaha sértő szándékkal vele
szemben az „auvergnate” szót?

— Engedd meg, de ezek az emberek vég-
eredményben mégis csak a régi francia
tartományokból kerültek ki, míg a zsidók
csak néhány nemzedék óta franciák.

— Vagyis az a véleményed, hogy azok-
nak a kommunistáknak, akik régi francia
neveket viselnek, mint például Thorez,
Duclos, vagy Marty erősebb a nemzeti ér-
zésük, mint Georges Mandel, akit te oly-
gyakran szoktál különleges személynek ne-
vezni előttem?

— Ezt nem állíthatom ebben a formá-
ban, de mégis fennáll az országban való
begyökereszettség kérdése.

— Vannak zsidó családok, amelyek a
középkor óta élnek Franciaországban, vagy
is régebben, mint a corzicai, vagy nizzai

Katonai jellegűnek fognak át-minősíteni sok magánvállalatot

Az ilyen vállalatok kizárólag román személyzetet alkalmazhatnak

BUCURESTI, április 14. A román munka védelme ügyében kiküldött bizottság fokozott tevékenységet fejt ki a nemrégiben beérkezett jelentéseknek osztályozásában. Ismeretes, hogy a vállalatokat személyzetük után fogják osztályozni. A Tempo rámutat arra, hogy igen sok vállalatot fognak katonai jellegűnek minősíteni, azok tehát kizárólag román személyzetet alkalmazhatnak. Román személyzet alatt a jelenlegi törvényes intézkedések alapján, csak román állampolgár érthető.

Jozé Alcalá kormánypartii főhadnagy levele apjához, Zamora volt köztársasági elnökhöz:

„Apám, nincs jogod többé arra, hogy spanyolnak nevezd magad”

A spanyol tragédia megkapóan érdekes dokumentuma

Madrid, április 14. Emlékezetes, hogy Alcala Zamora, a demokratikus spanyol köztársaság volt elnöke, átpártolt a felkelőkhez. Zamora a nagy nyilvánosság előtt panaszkolta el, hogy mindkét fia elhagyta őt és a köztársasági hadseregbe lépett. Az egész világsajtó közölte Zamora nyilatkozatát, amelyben a volt elnök kijelentette, hogy a madridi kormány elcsábította fiait. Zamora eképpen nem a legkedvezőbb színben tüntette fel a világ előtt nagykoru fiainak értelmi és megítélő képességét.

A volt elnök fia válasza

A köztársasági hadsereg II. hadosztályának hivatalos lapjában „A Passa Remos” című lapban Alcala Zamora egyik fia, Jozé Alcala Castilo főhadnagy, válaszol rendkívül szuggesztív levélben apjának, a volt köztársasági elnöknek. A levél a következőképpen hangzik:

„Midőn néhány hónappal ezelőtt einagy-
tam a családi otthon, hogy Spanyolország-
ba jövet beálljak a kormány hadseregébe,
oly élesen tiltakoztál ez ellen, ami egyér-
temlű volt magatartásom kategorikus el-
ítélésével. Ez az elítélés nem maradt a csa-
lád belső ügye: a sajtó utján visszhangot
talált az egész világban. Ma ugyanazon
nyilvánosság előtt fordulok én hozzád és
kérdem, vajon helyesen, vagy helytele-
nül jártam-e el, mert lelkiismeretem egyre
erőteljesebben azt kiáltja, hogy nekem
volt igazam.

Néhány rebellis árulás

Az én megítélésem mindenek előtt is azt
a polgári kötelességet róta rám, hogy
megvédjek egy törvényes kormányt, né-

emberek. Indokolt tehát, hogy a zsidókat
egyaránt kárhóztassák partikulárizmusuk-
ért és könnyű asszimilációs készségükért?

— A végén még azt fogod állítani, hogy
nincsenek igaz zsidók Franciaországban,
vagy, hogy semmi sem különbözteti meg
őket a franciáktól.

— Semmiesetre sem. Jobban tudom én,
mint bárki, hogy a zsidóknak meg van a
maguk fizikai és erkölcsi sajátossága. Csak
azt nem tudom belátni, hogy miében ros-
zabb, vagy jobb ez, mint a többi fajok
tulajdonságai? És ha te büszke vagy arra,
hogy Franciaországnak sikerült oly sok
tartományt és fajt egyesítenie, miért nem
tartod megengedhetőnek a „zsidó tarto-
mányt”, ha az nem jelent földrajzi terü-
letet? Hidd el, hogy a zsidók szenvedtek
a legtöbbet ezért, de nem szeretik kevésbé
Franciaországot. Egyet azonban nem ak-
ceptálhatnak: azt, hogy másodrangúakká
degradálják őket, hogy csak megtűrteknek
érezze magukat, hogy ne legyen joguk
éppen úgy, mint a franciáknak, saját meg-
győződésüket követni és kedvük szerint
szocialistáknak, vagy monarchistáknak
lenni, anélkül, hogy valaki is azt monda-
ná: legyetek okosak, ne keltsétek feltűnést
ne felejtsetek el, hogy zsidók vagytok! És
azok a zsidók — nem beszélék azokról,
akik mint franciák teljesítették háborus

kötelességeiket — a román, lengyel mexi-
kói, és argentinai zsidók „okosak” voltak-
e, amikor, anélkül, hogy ismerték volna
Franciaország nyelvét és szokásait ezrével
jöttek, hogy harcoljanak érte és hagyják
magukat halálba vinni védelméért? Egy-
szerien csak azért, mert Franciaország az
ő szemükben a csodálatos ország volt,
amely nem tett különbséget fiai között kö-
zött? Azt akarod tehát, hogy ez az ország
— mert néhány hivatásos izgató és sötét
alak azt akarja — elveszítse sugárzó ar-
culatát?
Barátom hosszasan hallgatott. Végül
megszólt:
— Gondolkozni fogok rajta...

sok nem tisztelték sem a történelmi relik-
viákat, sem a művészi kincseket, mint pél-
dálul Brihuegában, ahol a polgári lakossá-
got gépjegyek előtt vonattatták el és
repülőgépről bombázták.
Egy szóval az Abessziniára lesújtó tra-
gikus szörnyűség, amelyről oly hosszasan
beszélgettünk és amelyet annak idején oly
élesen elítéltünk, — ez a látvány, amely
most szemem elé tárul a mi Alcairánk me-
zőin.

De Spanyolország nem lesz Abessziniá.
A spanyol nép ereje
Spanyolországot nem fogják meghódíta-
ni, mert a spanyol nép elég erősnek érzi
magát ahhoz, hogy kitépje és kiüzze el-
özönlőit. A spanyol nép, mint egyetlen em-
ber állt a harcban, melyet végső lehetetlé-
ig fog vívni azért, hogy Spanyolország az
övé maradjon. Emellett a nép mellett va-
gyok én, Ezzel a néppel, amely ma vért
ontja és elviseli a háború minden borzal-
mát, hogy ne jöjjenek máshonnan emberek
ellopni földünk termését és bányáink gaz-
dagságát, hogy ne legyünk rabslágeréppé,
amelyet eltipornak a fizikai munka alatt
és lelkét bebörtönzik, hogy ne lássuk fel-
trancsirozva a mi nemzeti földünket kü-
lönböző érdekeknek és kombinációknak
megfelelően, egyszóval, hogy Spanyolor-
szág szabad ország legyen és nem gyar-
mat.

Én a nép katonáival vagyok, ezekkel a
névtelen hősekkel, akik a legszörnyűbb vi-
szontagságok közepette sebesülten, bete-
gen, megdagadt testrészekkel ugrottak ki
a lövészárkokból és hódítottak visz-
sza a hazának örült lendülettel megannyi
száz négyzetkilométert.

Boldog vagyok, hogy a kormányhadse-
regben harcolok, boldog vagyok, hogy tel-
jesítem eképpen spanyol kötelességemet.
Azok, akik elhagyják Spanyolországot, és
az előzőlőknek nyújtanak segítséget és
különösen magas méltóságokat töltöttek
be, mint aminő például a köztársasági el-
nöki tisztség, azoknak ebben a történelmi
pillanatban nincs többé joguk arra, hogy
spanyoloknak mondják magukat.

Ma inkább, mint valaha, bizonyos va-
gyok a spanyol nép győzelmében. És ez
nemcsak Spanyolország, hanem az egyete-
mes demokrácia győzelme is lesz.

Jozé Alcala Castilo
a 11. gy. hadosztály második
dandárjának főhadnagya

Uj Uj
Közgazdasági
LEXIKON
Írta: Dr Heller Farkas egyetemi tanár. 408
lap, füzve 248 lej, nyersvásznonkötésben 290 lej
Lepagenál Cluj
Postán utánvétellel.

Felakasztotta magát egy öreg perecárus a cluji Sétatéren

Nyomora miatt követte el tettét

Cluj, április 14. (Az Uj Kelet tud.) Megdöbbentő öngyilkosság történt ma a kora hajnali órákban városunkban. A Sétatér elején, a Regina Maria leánygimnáziummal szemben, az egyik fa alacsony ágára felakasztotta magát egy Salamon nevezetű hatvan év körüli perecárus.

A kora reggeli órákban a járőrelők vették észre az ágról leelőg holttestet. Az öregembernek kezei ernyedten lógtak lefelé s mikor felfedezték, már néhány órája halott volt. Az öreg szegényesen, de tisztán volt öltözve. Kopott sötétzsinóri ruha, fehér keménygallér és félrecsuszott pirosas színű nyakkendő volt rajta. A járőrelők a felfedezésről rögtön értesítették a rendőrséget. Boros Teofil kerületi rendőrkormányzó egy közrendőr kíséretében szállott ki a helyszínre. A holttesthez azonban nem nyúltak, amíg dr. Popovici Alexandru hatósági orvos is meg nem érkezett. Ekkor — 10 óra felé — vágták le az öregembert a kötélről és Boros komiszár a rendőrök

adott utasítást, hogy a holttestet megmozdítsa. A rendőr azonban annyira irított a holttesttől, hogy nem mert a holttesthez nyúlni és végül a közönség közül kutatta valaki ki a halott zsebeit. Igazolóló irást az öregembernél nem találtak. Mindössze néhány régi pénz, néhány ceruzavég volt az öreg zsebében és egy ósda a következő szöveggel: „Száz percc, fizetve, Joli”.

Az öregember holttestét a bonctani intézetbe szállították, ahol a holnap nap folyamán felboncolják.

A cécúla alapján sikerült megállapítani, hogy az öregembert Salamonnak hívják, hatgyermekes családapa és perecárusitással foglalkozott. A cécúlat a Gärtner-féle péküzlet tulajdonosának Jolán nevére állította ki az öreg számára. Feltételezhető, hogy Salamon nyomora következtében szánta el magát az öngyilkosságra. Családját azonban egyelőre még nem sikerült megtalálni s kihallgatni.

Sabra A Sabra A Sabra A Sabra A Sabra A Sabra

az első művészi eszközökkel készült palesztina film.

felvételei Palesztina legfestőibb tájain készültek.

cselekményének központjában egy chaluc és egy arab leány románikus szerelmének regénye áll.

szereplői a „Habima” palesztinai nemzeti színház legkiválóbb művészei.

bemutatója a legnagyobb zsidó kultúresemény lesz.

KÖZGAZDASÁG

Az adókielések rendje Clujon

Cluj, április 14. (Az Uj Kelet tud.) Armeanu cluji pénzügyi felügyelő Joan Pop és Comanescu pénzügyi adminisztrátorok jelenlétében részletesen ismertette a helyi napilapok munkatársai előtt az idei évi adókielések rendjét.

Cluj területén három adókielítő bizottság fogja az iparosok és kereskedők adóit a patenta fixa rendszer alapján megállapítani. Az első bizottság az első kerületi adóhivatalnál működik Ciugudeanu ellenőr vezetésével. A második kerületi bizottság vezetője Vladereanu ellenőr lesz, míg a harmadik kerületi adóhivatalnál az adókielítő bizottság munkálatait Candea ellenőr irányítja.

Ezek a bizottságok vizsgálják felül azoknak a kereskedőknek adózási helyzetét, akik eddig az 1934-ben megállapított patenta fixa alapján adóztak. Ugyanezen bizottságok fogják azoknak a kereskedőknek az adókielítést eszközölni, akik az új módosított adótörvény szerint szintén a patenta fixa kategóriába estek. Tudvalevőleg a módosított adótörvény a patenta fixa eddigi 150.000 lejes határát kétszeresre emelte fel és eké-

pen ezen rendszer szerint három évre állapítják meg mindazoknak a kereskedőknek és iparosoknak az adóját, akiknek évi adóköteles jövedelme, helyesebben adóalapja, nem haladja meg a 300.000 lejt.

A fenti három bizottságon kívül még két speciális kielítő bizottság fog működni Clujon. Az egyik azoknak az iparosoknak és kereskedőknek a megadóztatását intézi, akik évi adóalapja meghaladja a 300.000 lejt és így kiesnek a patenta fixa osztályozásból. Ugyanez a bizottság fogja intézni a részvénytársaságok adókielítését is, ami az új törvény szerint, amely tudvalevőleg a részvénytársaságok számára minimális adóik alkalmazását írja elő, új elvek és szempontok alkalmazását jelenti. Ennek a bizottságnak a vezetője Comanescu pénzügyi adminisztrátor.

A másik speciális bizottság a szabadfoglalkozásnak, ügyvédek, orvosok stb. adókielítést végzi Japureanu ellenőr vezetésével. A vállalatok adókielítésének előkészítésére az üzleti könyvek felülvizsgálása már megkezdődött és előreláthatólag az egész adókielítési eljárás alatt tartani fog. A

könyv-vizsgálattal és ellenőrzéssel a cluji pénzügyigazgatóság kifejezetten csak a következő tisztviselőket bízta meg: Opris főellenőr, Gavrus és Hurducas szolgálati főnökök, Negru osztályfőnök és Coroiu ellenőr.

A cluji pénzügyigazgatóság vezetői a saját kerestől kifejezetten felszólítják az adófizetőket, hogy mindazon esetben, amikorra illetéktelen egyének részéről bárminő visszaélést, vagy tulkapást tapasztalnak, azt bizalommal jelentsék be a pénzügyi felügyelőnek, vagy az adminisztrátoroknak, akiknek elhatározott szándékuk az, hogy minden ily illetéktelen beavatkozást, amely sok esetben nem is a tényleges tisztviselői kar, hanem kiválóló személyek részéről fordult elő, megszüntessék és megtoroljanak.

Árlejtések

Bucuresti gáz- és villamosmű: Április 20-án 57.200 darab porcellánizolátor (500 voltra), továbbá 13.000 nagy porcellánizolátor beszerzése 6000 és 15.000 voltra.

Egészségügyi intézet, Bucuresti: Május 19-én az orvosi fakultás mellett levő egészségügyi intézet központi fűtőberendezési, szellőztetési és egészségügyi berendezésének elkészítése. Előirányzat 15 millió lej.

R. I. M. M. A. vezérigazgatósága, Bucuresti: Május 8-án a hunedoarai üzemek részére cca 30.000 köbméter faanyag vágása és leszállítása állami erdőszékből.

Timisoarai városi gázgyár: Április 20-án 70 vagon szén beszerzése gázgyártáshoz.

Bucuresti II. kerület: Április 20-án 1.060.000 lej előirányzat mellett városi fürdő építése.

Petrosani városa (Hunedoara megye): Május 6-án a városháza építkezési munkálatainak kiadása. (Csak közművesmunkálatok). Előirányzat 3.144.050 lej.

Oradea városa: Április 20-án árlejtés a városi üzemeknek szükséges teherautó beszerzésére.

Oradeai községi üzemek: Május 12-én 17.000 tonna prima minőségű bükk- és cserfa beszerzése a városi villamosmű részére.

Timisoarai dohánygyár: Május 5-én 150 vagon bükkfűzifa beszerzése.

Corbu község (Mures-megye): Május 5-én

A Budapesti Nemzetközi Vásár az építőanyag-kereskedelemben szolgálatában

Bucurestiből jelentik: Nagy feltűnést keltett a hivatalos lapnak az a közleménye, amely szerint a román minisztertanács megengedte a CFR igazgatóságnak, hogy a dornavatrai és az iliaei vasútépítkezésekhez tízezer tonna cementet vámmentesen hozhassanak be külföldről, még pedig alkalmasint azért, mert túlmagasnak találta a belföldi cementárakat.

A minisztertanács határozat közzétételétől óta az építőanyagok exportjával és importjával foglalkozó kereskedők egyre-másra kapják az értesítéseket arról, hogy mindenféle építőanyagot és természetesen cementet is igen előnyösen szerezhetnek be és mindenféle építőanyagot, főként fűrészelt fát a legelőnyösebben értékesíthetnek az április 30-án kezdődő Budapesti Nemzetközi Vásár építőipari tőzsdéjén, mert az ott beszerzett vagy értékesített építkezési anyagokat a magyar vasutak tíz százalék fuvardíj-kezdésménytel szállítják. Ezt a különleges tőzsdét, amelyet minden évben csak egyszer és csak a Budapesti Nemzetközi Vásár ideje alatt tartanak meg és melynek forgalma tavaly 11 ezer vagon volt, európaszerte ismerik az építőanyagkereskedők, akik minden évben tömegesen keresik fel szakmájuknak ezt a nagyjelentőségű intézményét, hogy a maguk és a hazájuk javára újabb külföldi piacokat, jelentős összeköttetéseket is szerezzenek.

Ilyen körülmények között csak természetes, hogy a romániai érdekeltségek is megragadják ezt az alkalmat, annál is inkább, mert hiszen a Budapesti Nemzetközi Vásár igazolványával a CFR vonatain 25, a magya vasutakon pedig 50 százalék kedvezménnyel tehetik meg a budapesti utat, ugy az oda, mint a visszautazásnál és ezenfelül még egy sereg egyéb kedvezményt élvezhetnek. Ilyen vásárigazolványt bárki válthat magának 120 lejért az Európa utazási iroda és a Wangos-Lits-Cock iroda összes fiókjainál. A vásárigazolványok, amelyek az odautazásra április 21-től má-

A fehér pontos átlátszó

Sheaffer's vacuum töltőtoll

egyetlen nyomásra tisztít és tölt. A Sheaffer's töltőtollnak megvan mindama előnye, amelyet egy korszerű töltőtolltól megkövetelhetünk, ezenfelül 100%-al több tintát szív fel, mint bármely más toll.

Kérjen minden papírüzletben csakis

Sheaffer's tollat

Kapható 600 lejtől 2500 lejig.

Romániai vezérképviselet:

A. Kaufman și fiul Sighet

3958.4 köbméter fa eladása. Kikiáltási ár 165 lej köbméterenként.

Subcetate község (Mures-megye): Április 24-én 1757 szál fenyőfa eladása. Óvadék 11.000 lej.

Saliste község (Sibiu-megye): Április 29-én 90.23 hektár területű fenyőfaanyagának eladása. Óvadék 144.537 lej.

Convocare

Domnii acționari ai Băncii „BANCA DE CREDIT MARUNT ȘI ECONOMIE S. A. CLUJ” sunt convocați în

adunarea generală ordinară pentru ziua de 30. Aprilie 1937. Vineri ora 11 a. m. în localul școlai ai Comunității Evrești în Cluj, Cl. Regele Ferdinand 52.

ORDINEA DE ZI:

1. Darea de seamă, bilanțul și contul de gestiune încheiate la 31. Decembrie 1936. precum și bugetul pe anul 1937.

2. Raportul cenzorilor.

3. Descărcarea consiliului de administrație de gestiune pe anul expirat.

4. Alegerea membrilor în Consiliul de Administrație și în Comitetul de cenzori.

5. Propunerile numai atunci vor fi debătute, dacă aceste vor fi înaintate la Banca în scris, cel mai târziu până la 26. crt. ora 12 a. m.

Un membru nu poate avea decât o singură procură.

În caz dacă adunarea nu se va putea ține din motivul incapacității de decizie atunci o vom amana la 9. Mai a. c. în același local și timp, cu aceasi ordine de zi și fără privire la numările membrilor. În acest caz acționarii au dreptul de a depune acțiunile lor până la 6. Mai a. c. ora 12 a. m.

Cluj, la 14. Aprilie 1937.

DIRECȚIUNEA.

— Május 25-én lesz a tanítók véglegesítő vizsgája. Bucurestiből jelentik: A tanítók véglegesítési vizsgáit, amiket e hó 24-én kellett volna megtartani, május 25-re halasztottak.

Hány ford

A hábo

Bucuresti, április 14. A hábo volt az országban annyi exelle mint a mostani liberált volna még a alkotmányos tény újabb kormányzását, ami a legmagasabb szimbolikus megnyilvánulása a román kormányának most az egyszer ne

A liberális rezsim D. Ducanak helyét vette estjén dr. Angas méltóságát az tarthatta meg s a fiatal Tatarescunak

Az első liberális mációban tette le a Duca miniszter

Mavrodi és N. Buc Kiliigyminiszter: Savel Radulescu.

Földművelésügyi: Manolescu-Str Hadügyminiszter: Pénzügy: Dinu

Slavescu. Ipar és kereskedés: Gh. Assan

Közoktatásügyi: Belügy: I. Incul

és Iuca. Igazságügyi: V. Közmunkaügyi: N. Maxim

Tárca nélküli: Paul Angheliescu g

Dinu rescu

A Duca halálát uralkodó dr. Ang

mány ideiglenes v kap megbízást, a helyén marad, csu dik Tatarescu kor

pénzügyi tárcát át alminiszternek a Constantinescut ve

Paul Angheliescu kult hadfelszerel

veszi át, Al. Lape liberálisok vezető

niszter kerül a kor Pop Valert, aki

datu mögött álló tarescu hievt g

miniszterre nevezil Dinu Bratianu

a pártban két fra fiatalok. A surlód

vannak. Az események u

provokálnak: In

Mavrodi halála miniszteriumból a

Budurescu, Duca hogy hagyja a há

Ujabb kormány

Xeni kerül a minis

miniszter. A belügyminis

gazdát. Inculeț ut

rescu következik. serege változik: Is

rül, aztán Barca, rinescu prefektus.

A külügynél Tit helyét V. Antonesc

A pénzügynél a nyult Slavescu he

tinescu veszi át, de ra kinevezik a Ne

ugyhogy Antonesc azután Badulescu

ügyhöz, hogy Can tárcát, aki Alimar

Április szombat est

Hány miniszter és alminiszter fordult meg a Tatarescu-kormányban

A háboru óta nem volt kormányban annyi excellenciás, mint Tatarescu kabinetjében

Bucuresti, április 14. Kevés olyan kormány volt az országnak a háboru óta, amelyben annyi excellenciás cserélt volna helyet, mint a mostani liberális kormányban. Tovább folyt volna még a cserélgetés, ha a legfelső alkotmányos tényező nem tagadja meg az újabb kormányátalakításra való hozzájárulását, ami a legmagasabb bizalomnak újabb szimbolikus megnyilatkozása lett volna Tatarescu-kormányára. Ez a bizalom azonban most az egyszer nem nyilvánult meg.

Az első kabinet
A liberális rezsim első excellenciásának, I. D. Ducanak helyét a tragikus sorsú merénylő estében dr. Anghelescu foglalta el. A magas méltóságot azonban mindössze 48 óráig tarthatta meg s máris át kellett adnia azt a fiatal Tatarescunak.

Az első liberális kormány a következő formációban tette le az esküt:

Duca miniszterelnök, alminiszterek: Al. Mavrodí és N. Budurescu.

Külgyminiszter: N. Titulescu, alminiszter: Savel Radulescu.

Földművelésügyi: Gh. Cipaiuanu, alminiszterek: Manolescu-Strunga és N. Negura.

Hadügyminiszter: N. Uica tábornok, repülésügyi alminiszter: Radu Irimescu.

Pénzügy: Dinu Bratianu, alminiszter: V. Slavescu.

Ipar és kereskedelem: Gh. Tatarescu, alminiszter: Gh. Assan.

Közoktatásügyi és kultusz: dr. Anghelescu, alminiszter: I. Popescu-Necescuti.

Béligy: I. Inculeț, alminiszterek: Iamandi és Luca.

Igazságügyi: V. Antonescu. Közmunkaügyi: R. Franasovici.

Munka és egészségügyi: C. Dimitriu, alminiszter: N. Maxim.

Tárca nélküli miniszterek: Ion Nistor és Paul Anghelescu generális.

Dinu Bratianu nem akar Tatarescu alatt miniszterkedni

A Duca halálát követő napon, amikor az uralkodó dr. Anghelescut bizza meg a kormány ideiglenes vezetésével, majd Tatarescu kap megbízást, a kormány legtöbb tagja a helyén marad, csupán Dinu Bratianu vonakodik Tatarescu-kormányának tagja lenni. A pénzügyi tárcaát átengedi V. Slavescunak, aki alminiszternek a tehetséges és fiatal Mitita Constantinescut veszi maga mellé.

Paul Anghelescu generális az ujonnan alakult hadfelszerelési minisztérium vezetését veszi át, Al. Lapedatu pedig, a transzilvániai liberálisok vezetője, mint tárca nélküli miniszter kerül a kormányba.

Pop Valert, aki Transzilvániában a Lapedatu mögött álló dinuistákkal szemben Tatarescu híveit gyűjti maga köré, államminiszterre nevezik ki.

Dinu Bratianu a párt elnökévé választják, a pártban két frakció van: az öregek és a fiatalok. A surlódások állandóan napirenden vannak.

Az események újabb és újabb változásokat provokálnak:

Inculeț és Titulescu távozása

Mavrodí halála után Iamandi a belügyminisztériumból a miniszterelnökségre kerül. Budurescu, Duca leghívebb embere, el kell hogy hagyja a bársonyszéket.

Újabb kormányátalakítás következtében Xení kerül a miniszterelnökségre mint államminiszter.

A belügyminisztérium is többször cserél gazdát. Inculeț után Luca, utána pedig Tatarescu következik. Az alminisztereknek egész serege változik: Iamandi helyére Titeanu kerül, aztán Bárca, majd Bentoiu s végül Marinescu prefektus.

A külügynél Titulescu és Savel Radulescu helyét V. Antonescu és Badulescu foglalja el. A pénzügynél a vezetés a gyengének bizonyult Slavescu helyett az erőskező Constantinescu veszi át, de Constantinescut nemsokára kinevezik a Nemzeti Bank kormányzójává, úgyhogy Antonescunak adja át a helyét, aki aztán Badulescuvall együtt átmege a külügyhöz, hogy Canciovnak adja át a pénzügyi tárcaát, aki Alimanisteanut veszi maga mellé

alminiszternek.

Az ipar és kereskedelmi minisztériumban Tatarescu után Teodorescu, utána Manolescu-Strunga, utána Costinescu, majd Valer Pop következik. Alminiszterek: Assan, Leon. Legutóbb Berceanu került ide a földművelésügyi-től; nem Pop Valer egyenes kívánságára.

A földművelésügyi tárca Cipaiuanu után Sasuhoz kerül. És a két alminiszter: Strunga és Negura, ipariügyi, illetőleg szövetkezeti miniszter lesz. Helyüket Canciovnak és Berceanun foglalják el. De Canciovnak közben pénzügyminiszterre léptetik elő és helyét Tiberiu Mosoiu foglalja el.

Az igazságügynél: Antonescu után Xení, majd V. Pop s utána Djuvara, akinek rövid tevékenységét a határozottabb Sasu szakítja meg. A minisztériumnak Bentoiu kétszer is volt alminisztere, miután közben a belügynél is megfordult, ahol különösen nagy volt akkor a forgalom.

Az egyesített minisztériumok

A munkaügyi és egészségügyi, valamint a közoktatás- és kultuszügyi kettéválasztják. A munkaügynél Nistornak, a kultusznál Lapedatunak csinálnak helyet. Nistor Valer Romant veszi maga mellé, közben Popescu-Necescuti kilép a kormányból. Később az ő sorsára jut Valer Roman is. Dimitriut közben a szenátus elnökévé választják, de nem sokáig tarthatja meg méltóságát, amelyet Lapedatunak kell átadnia. Az egészségügyi tárca Costinescu veszi át, miután meg kell válnia az ipariügyi rezorttól. Maxim alminiszter elveszti alminiszteri méltóságát. Titeanunak is ez a sorsa. Irimescu a „Resița” élére kerül, helyét Caranfil veszi át. De Irimescut nemsokára visszahívják a légi és tengerészeti minisztériumok élére.

Valaori közoktatásügyi alminiszter halála után helyét Stefanescu-Goanga foglalja el.

A halfelszerelésügynél Bejan az alminiszter, de a minisztériumot egyesítik a hadügyvel és Bejan a miniszterelnökségre kerül, a hadügyminisztérium pedig új alminisztert kap Glatz tábornok személyében.

Az összeadást az olvasóra bizzuk. (—)

Javaszi szövetek

1937

ELECTA

Az új büntetőtörvény egyik rendelkezése valóságos amnesztiává „nőtte ki magát”

Megszüntetik a törvényszéken azokat a pereket, ahol a panaszos nem ismételte meg a feljelentést

Oradea, április 14. A törvényszéken alig van olyan büntető nap, mikor ne kerülne sor az új büntetőtörvénykönyv 601-ik szakaszának alkalmazására, melynek eredményeként meg kell szüntetni számos vádlott, sőt elítélt ellen is a további eljárást. Ez a szakasz ugyan is úgy rendelkezik, hogy azokban az ügyekben, melyeknek megindításához az új büntető kódex szerint a sértett előzetes feljelentése szükséges, azaz nem hivatalból üldözendő cselekményeknél — csak abban az esetben lehet folytatni a vádlott ellen az eljárást, ha a feljelentést a sértett az új kódex életbeléptetésétől számított három hónap alatt újból beadta, illetve bejelentette megújítási akaratát. Miután az új büntetőtörvény 1937 január hó 1-én lépett életbe, tehát ez a terminus ez év április hó 1-ső napján lejárt.

A törvény életbeléptetése alkalmával egy a sajtóban, mint a napilapokban kolumnás ismertetések jelentek meg a kétségtelenül nagyjelentőségű és rendkívüli horderejű törvényről, de csodálatos módon valósággal megfeledeztek a most említett rendelkezésről és nem hívták fel a figyel-

met a feljelentések megújítására. Most — hogy április 1-e után tárgyalásra kerültek a régi ügyek, kiderült, hogy alig van olyan ügy, melyben a sértett az új feljelentést megtette volna és a törvényszék kénytelen alkalmazni a szinte amnesztia számba menő permegszüntetéseket. A törvényszék egyik büntető bírása így világította meg a 601-ik szakasz kérdését.

— Tény az, — mondotta informátorunk — hogy az új Btk. 601-ik szakasza a jogkereső publikum hanyagsága, vagy mondjuk úgy, hogy elnézése miatt, — valóságos amnesztiává fogja kinőni magát. Amint az esetekből látom, és az eddig kezembe került dossziárokból, egyetlen sértett sem tett eleget az eljárás további folytathatása feltételeinek és kénytelenek vagyunk alkalmazni a vonatkozó paragrafust. Eddigi jelek szerint, úgy látom, hogy az 1937. január 1. előtti időkből származó és az új kódex szerint nem hivatalból, hanem a sértett előzetes feljelentésére üldözhető ügyek, mint például sikkasztás, (vigyázni kell, nem a közhivatalnok által elkövetett sikkasztásról, hanem egyszerű sikkasztásról

van szó), rágalmozás, becsületsértés ha csak magánszemély becsületét érinti, akkor sajtó útján elkövetett rágalmozás is, könnyű testisítés, stb., stb. tömegesen fognak most megszűnni, mert a sértett nem újította meg feljelentését.

Tekintettel arra, hogy a törvény szerint ez a megszüntetés a függő, azaz nem jogerősen befejezett ügyekre vonatkozik — előfordulhat az eset, hogy a vádlott ellen már két foku ítélet is hozott és a semmitőszék, vagy a tábla, mint felülvizsgáló hatóság kénytelen lesz az eljárást megszüntetni. — Természetesen nem vonatkozhatik ez a rendelkezés azokra az ügyekre, melyekben a kritikus három hónapon belül, azaz 1937. január 1. és március 31. között tartott tárgyalást és hoztak ítéletet. De ha csak tárgyalás volt benne, maga ez a körülmény nem elegendő a feljelentés megújításának védelmezésére. Annyi bizonyos, hogy a legszélesebbkörű amnesztia sem lenne kedvezőbb a vádlottakra, mint az a helyzet, amit a sértett felek akaratlan elnézése most teremtett.

A törvényszék egy másik bírása viszont éppen ellenkezőleg magyarázza a Btk. 601-ik szakaszát és ezeket mondotta munkatársunknak:

— A törvényszöveg helyes és jogászai értelmezése szerint csakis ott kell az előírt három hónap alatt benyújtani a magánindítványt, ahol a régi törvény nem állította azt feltételül, de az új törvény szerint szükséges, — más szóval az új Btk. három hónapi határidőt adott a magánindítvány megtételére, hogy ezzel áthidalható legyen az az eltérés, mely egyes cselekményeknél a hivatalból üldözendő és magánindítványos esetekben a két törvény között van. Ha a törvényhozónak nem ez lett volna a szándéka, akkor úgy kellett volna szövegezni a vitás szakaszt, hogy három hónap alatt megújítandó az előzetes feljelentés, de a szövegben nincs szó a feljelentési kérelem megújításáról, hanem csak a pótlásáról ott, ahol a régi törvény szerint egyébként nem volt kötelező a magánindítvány.

Április 17. SZIGETI világhírű hegedűművész hangversenye

Szombat este 9 óra:

Közreműködik: NIKITA DE MAGALOFF zongoraművész.

Jegyek korlátozott számban:

Davila Színház és főtéri kioszk

SPORT

A védelem kész a csehek ellen, a belső hármas összeállítása még vita tárgyát képezi

Több kombináció merült fel a belső hármas felállítását illetően, végleges döntés ma!

A mai triálra Bucurestibe rendelték Schwartz-t és Ciolacot

Cluj, április 14. (Az Uj Kelet tud.) A vasárnapi Csehszlovákia-Románia Benes-kupa mérkőzésre való előkészületek csak nem nyereséges beférést. A legutóbbi világbajnokságon második helyen végzett cseh válogatott ellen a válogatóbizottság — igen helyesen — a lehető legjobb román tizenegyet kívánja szerepeltetni.

Mint azt tegnapi számunkban már megírtuk, a válogatott csapat védelme és halfsora kialakult. A kapuban Dávid véd, hátvédek: Burger, aki vasárnap a Rapid ellen kitűnő formáról tett tanubizonyosságot, partnere Albu, akinek riválisa nincs. A halfsor felállítása ez lenne: Vintila-Juhász-Szaniszló. A balhalf posztja azonban még nem végleges. Lehetséges, hogy ezen a helyen Raffinsky játszik. A csatársorban a két szélső kérdése végleges megoldást nyert: a jobbszélen Bindea, a balszélen Dobay fog játszani. Egyetlen gondot a belső trió összeállítása okozza. Két terv áll készen: Kovács-Bodola, sőt: Kovács-Bodola-Schwartz. Raffinsky. De ilyen kombinációk is vannak: Kovács-Ciolac-Bodola, Kovács-Lengyel-Bodola, sőt: Kovács-Bodola-Schwartz. Schwartzra főleg azért figyelt fel a válogatóbizottság, mert Dobay a legjobban mellette tud játszani, különben is vasárnap jó formáról tett tanuságot.

Tekintettel a bizonytalanságra, amely e kérdés körül uralkodik, a válogatóbizottság a mai triálra, amikor is a román válogatott a Sportul Studentesc-vel játszik, Bucurestibe rendelte a Ripensia két csatárjátékost, Schwartzot és Ciolacot. Az ő jelenlétükben a belső hármas több variációban fogják ki próbálni. Ugyancsak alapos megvitatás tárgyát fogja képezni a balhalf kérdése is. A mérkőzés után aztán végleg elkészül a csapat.

A vasárnapi mérkőzésen egyébként nem lesz cseh határbíró: a csehek lemondtak ezen jogukról. A központi bíróbizottság Xifandot és Ceareanut jelölte ki a határbírói tiszt-ségek ellátására, akik az olasz Barlasinának segíteni fognak.

A Csehszlovákia-Románia Benes-kupa mérkőzés revánja a jövő évben Prágában lesz. A pontos napot a vasárnapi konferencián állapítják meg.

Itt írjuk meg, hogy a mérkőzésre Clujról induló sportvonatra, amelynek részvételi díja 590 lej oda és vissza, alig van már hely. Az érdeklődés óriási. Jelentkezni még lehet az AGIMEX ügynökségnél Cluj, Piața Unirii 3.

Az A) csoportban négy mérkőzést, a B) csoportokban teljes fordulót játszanak vasárnap

Cluj, április 14. (Az Uj Kelet tud.) Mint azt már közöltük, vasárnap a cseh-román válogatott mérkőzés miatt szünetel a Nemzeti Bajnokság A) csoportjának küzdelme. Tekintettel azonban arra, hogy sem az Univerzitáta, sem a Crisana a válogatott csapatba játékosnak nem adnak, a két egyesület megállapodott abban, hogy esedékes bajnoki mérkőzéseiket Oradean vasárnap lejátszák.

A B), valamint C) ligában az összes programon szereplő mérkőzések lebonyolítását nyernek. A vasárnapi program a következő:

Keleti csoport

Constantan Victoria—Jahn.
Iasiban Textila M. V.—Makkabi.
Brasovban ACEFR—Sporting.
Cernaufiban Dragos Voda—Franco Romana.
Brasovban IAR—Tricolor CFPV.
Brailaban DUG—DVA.

Nyugati csoport

Alba-Iulian Unirea M. V.—CAMT.
Craiovan Rovine Grivița—CFR.
Lugojon Vulturii Textila—Victoria.
Oradean Staruinta—Jiul.
Baia Mare Phönix—Mures.
Craiovan Craiovan—Solim.

Északi C) Liga

Salontan Vestul—Salonta.
Satu Mare Barkochba—Maramures.
Oradean Tricolor—CFR.
Turdan Ariesul—Ceramica.
Clujon UEC—CFR.
Câmpia Turzii Industria Sârmei—CAC.

Spanyol labdarúgócsapatok európai turán. Az FC Bilbao, a tizenegyzetes spanyol bajnok és a baszk válogatott csapat április hó-

nap folyamán Franciaországban, Belgiumban és az Ir szabad államban turát bonyolítanak le.

ROMANIA VALOGATOTT LABDARUGÓCSAPATA június hónap végén Svédországgal játszik. A mérkőzést Langenus fogja vezetni.

A Crisana vezetősége azzal a tervvel foglalkozik, hogy jelenlegi edzőjét, Jennyt bocsássa el s az edzői tisztség ellátásával Blum Zoltánt, a CAO budapesti vendégedzőjét biza meg.

Április 25-én ugyancsak szünetelnek a Nemzeti Bajnokság A) csoportjának mérkőzései. Ezen a napon a Román Kupa nyolcas elődöntőt játszik.

Román Opera

KÉT RENDKIVÜLI ELŐADÁS MARTA

Krassovával

a prágai csehszlovák Nemzeti Opera híres mezzoszoprán énekesnőjével.

Pénteken, 16-án este fél 9 órakor: Aida
Vasárnap, 18-án este fél 9-kor: Carmen

Rendes helyárak. — Jegyek a színház pénztáránál válthatók.

Április 20-ig felveszünk még jelentkezőket párizsi utazásunkra

Az Uj Kelet párizsi utazásának új utiprogramja

Részben utasaink egy részének kívánságára, részben technikai okokból, főképpen pedig azért, hogy minél kevesebb pénzt menettel többet nyújthassunk utasainknak, kirándulásunk eredeti utvonaltól kénytelenek voltunk módosítani. Eszerint az eredeti tervtől eltérően kirándulásunk nem megy Ausztrián és Magyarországon keresztül, hanem jövet is, menet is Jugoszlávián és Olaszországon át. Ezzel szemben Milánóban két napot, Vencében két napot, Párizsban pedig tíz teljes napot töltünk. Az így 18 napra növekedett kirándulás díja III. osztályú vasúti jeggyel, de kifogástalan elsőosztályú szállodában és elsőosztályú ellátással 15.500 lej, II. osztályú vasúti jeggyel 17.500 lej román határtól román határig, az összes vízumdíjakkal, a kirándulások, városmegtekintések, stb. költségeivel, borraivalókkal — kivéve a vonaton való étkezéseket.

A tizennyolcnapos párizsi kirándulásunk részletes programja:

- Április 27. Délután 19.28 órakor indulás Timisoaráról.
Április 28. Milánó. Érkezés éjjel fél 12-kor. Automobilokkal a szállodába.
Április 29. A város megtekintése autocaron. Dóm. S. Ambrogio, S. Maria della Grazie. Milánói temető műemlékei. A délután szabad.
Április 30. Indulás a milánói központi állomásról reggel 7.40-kor, érkezés Párizsba este 10 óra 30 perckor, a Gare-de-Lyonra. Automobilokkal a szállodába.
Május 1. Reggel a világhírlátás megtekintése. Részvétel az ünnepélyes megnyitón. Ebéd a kiállítás területén egy elsőrangú vendéglőben. A délután szabad.
Május 2. A város megtekintése autocaron. A Cluny és Luxemburg múzeum. A délután szabad.
Május 3. A város megtekintésének folytatása autocaron. A modern Párizs: Place de l'Opera, Champs-Élysées, Champs de Mars, Dome des Invalides, Napoleon sírja. A délután szabad.
Május 5. Szabad nap.
Május 6. Egész napos autocar-kirándulás Malmalson és Versaillesba. A Malmalsoni kastély. Ebéd Versaillesban. A kastély és a kertek megtekintése. Visszafelé: La Forêt des Fausses, Repose, Villed, Avray, La Forêt de Vaucresson, St. Cloud, Boulogne-sur-Seine. Vacsora Párizsban.
Május 7. Délután szabad. Délután: a világhírlátás megtekintése másodsor.

A Barkochba labdarúgócsapata vasárnap Salontan játszott a C) liga küzdelem keretében. A Barkochba 5:2 (3:1) arányban vereséget szenvedett.

ANGOL LABDARUGÓCSAPAT CLUJON? Az angol Wolverhampton Wanderers — mint már közöltük — rövidesen több mérkőzést játszik Közép-Európában. Püsködör Budapestén alighanem a Hungáriával, május 12-én Bucurestiben játszik a Venus-szal. Cluj sportkörökben mozgalom indult meg abban az irányban, hogy az angol labdarúgócsapat itt is játszon egy mérkőzést.

A FIFA elé kerül a vasárnapról elmaradt francia-olasz válogatott labdarúgó mérkőzés ügye. Párizsból jelentik: A francia szövetség a vasárnapról elmaradt olasz-francia labdarúgó mérkőzés ügyében, minthogy az olaszok két nappal a mérkőzés előtt lemondtak, a FIFA-hoz fordult. Franciaország igen jelentős összegű kártérítést kér Olaszországtól a legfőbb labdaugyfórum útján. Olaszország részéről is elhangzottak a nyilatkozatok az ügyben. Illetékesek kijelentették, hogy amennyiben a FIFA retorziókat alkalmaz Olaszország ellen, kilépnek a nemzetközi labdarúgó szövetségből és visszavonulnak a nemzetközi küzdelmekről is. A hír vétele egyébként Bucurestiben örömet szerzett, mert remélik, hogy Olaszország visszavonulása révén Románia két együttest küldhet a KK küzdelembe.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

ROMAN OPERA MUSORA

Péntek, április 16: Aida. (Krassova szopránal, a prágai nemzeti opera tagjával.)
Szombat, április 17 (iskolai matiné): Carmen.
Vasárnap, április 18 (matiné): Carmen (Krassova szopránal, a prágai nemzeti opera tagjával.)

ROYAL MOZGO MUSORA:

Jenny. A legszebb francia film, amit valaha bemutatott. Főszerepekben: Francoise Rosay, Charles Vanel és Albert Préjean. Tulságos realitással bemutatott erotikus tartalmánál fogva csak 16 éven felülieknek.

Vasárnap délelőtt 11.20 órakor olcsó matiné 7 és 12 lejért. A pontesrinai bajnok. Érdekes, izgalmas sportfilm.

EDISON MOZGO MUSORA:

Mindkét film román és magyar nyelvi feliratokkal: I. Lázadás Indiában. Monumentális filmsoda. Ronald Colman, Loretta Young, II. Zouzou (A fekete csaló). Josefina Baker, Jean Gabin. Helyárak: 10 és 15 lej. Kezdet: 3, 6, 9 órakor.

MUNKAS MOZGO MUSORA:

Hétfőn, kedden, szerdán 3, 6 és 9 órakor. I. Malec a gangszterek között. Fősz.: Buster Keaton. II. Ezt a férfit akarom. Társadalmi dráma. Fősz.: Jean Harlow és Clark Gable. Román és magyar feliratok. III. Journal.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegű levelet csak ugy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Finzler ruhafestő és tisztító. Telefon 508. Str. T. Vladimirescu 11. sz. Elsőrendű munka! Szolid árak! Pontos kiszolgálás!

Gyári ingatlan, szép világos, tágas nagyméretű munkatermekkel bérbeadó. Transilvania butorgyár, Dragos Voda 34.

Női és férfi fehéreművarrást, teljes kelenyék készítését a legszebb kivitelben olcsó vállalom. Berkovitsné, Str. Leg. Ardeleana 5.

Kétszobás és kétszobás kötelező könyvvizsgáló és felfektetés, méltányos árban vállalja autorizált könyvszakértő. Megkeresések a kiadóhivatalban.

Ein Praktikant wird aufgenommen
geschlossen. Abraham Schlesinger Mode Manufaktur Str. Abiau.

Fehéreművarrást, javítást házaknál vállalom. Str. Baron L. Pop 25.

Háromszobás komfortos kertes lakás kiadó. Elisabeta elején. Str. Maloasa 7.

Román, magyar, német nyelvet perferáló bíró fiatal lány, több évi asszisztensnői gyakorlatl és jó bizonyítványokkal, orvosi rendelőbe ajánlkozik. Cim a kiadóban.

Napos két szoba mosdóval, földszinten, rendelőnek, irodának, szalonnak kiadó. Memorandumul 6.

Megbízható, szorgalmas, ismerettségű bíró üzletszerzőt keresünk. Timisoarai Segélyegylet Cluj, Str. Iuliu Maniu 2.

Eladó Cur Salon parcella. Cim a kiadóban.

Üvegesség, ki a szakmában teljes jártassággal bír, azonnal felvesz Gerendás Sata Mare.

Keresek 42 éves, intelligens rokonom részére hasonló koru intelligens, biztos egzisztenciájú uriembert. Hozománya: 300.000 lej, barc és kelengye. Közvetítők kizárva. Válasz „Zivig” jellegre a kiadóba kérem.

A szemel
énefabator
banát ült be
kelet viselt
konykon v
felöltőjében
premontreie
lombjai tes
léje. Fekete
hér és mi
esetlen, test
vonatkozás
filisztrioz,
Érdes. Pa
egy szatir
egyidejűleg
vonásaira e
néha apolló
ésés rángás
Érdes söt
nyes, mint
állott a pré
ségével és
gimnáziumá
fák, szatir
ismertette
lált kamaz
jelöltek, ideg
16 Afrodite
riát szimato
A görög
amelyről ör
sem nyilatko
élt, vagy m
tatott vágyó
Ez a kiel
ama szép sz
a Költészet
Egyetlen p
sa a költész
költőietlen
arcátlan ke
Gyulával.
Nagyváros
ról, diadal
dott, amelye
bele, mégcs
sem adatott
Életének t
volt, hogy m
akik arra se
megoldják. M
abban a val
tett megelőzi
— a szerel
tétek törvény
után futott,
eszményesíté
esetlen véko
mettek, szel
dennapiak ve
kadtt realizm
Talán, ha
meg tudott
késztőségekk
tömöttebbre
nyasága, mel
vező férfisz
megenyhült r
szemben.
De az a k
Szigligeti sz
szetere, sőt
olyan tragiku
Gyulában ne
rosszkülsejű
képpen ann
nak, hogy a
füllükön keres
A szöke, jó
a lyrai költés
szándéka ell
legfeljebb t
Gyulának. An
a gyönyörü,
modern magy
rabjait — el
nem érdeke
mondva — m
Ez a szerel
Gyula egész
tő életének,
lyet a harag
testi és lelki
Senki se sz
meit és senki
véshé e földrő
Szegeden él
és tenyeres-ta
tikászolódo
lott legalább
Igaz: élete ut
galmat élvezte
ták, hogy el
ták, — de lel
elégítetlensége

FELLEBBVITELI FÓRUM

IRJA: SALAMON LÁSZLÓ

Emlékezés az öngyilkos költőre

A szemei olyan feketék voltak, mint az ófenafabutorok lakkja s olyan mondatatlan bánat ült bennük, mintha az egész világot vétkesül viselnék ezt a bánatot. Ha tavaszi alkonyokon vékony, fekete, kopott és gyűrött felöltőjében végigment a kis Borz-uccán: a premontreiek kertjéből kihajló platánok lombjai testvéri részvétellel hajladoztak feléje. Fekete keménykalapja idegenül ült fehér és mindig fáradt homlokán — ez volt esetlen, testi valójával semmiféle szándékolt vonatkozásban nem álló öltözködés egyetlen filisztrióz, pontosabban: tanáros darabja.

Erdős parasztcárán, melynek csunya sága egy szatir és egy aszkéta egymásbafolyó és egyidejűleg egymással kihívó ellentétben álló vonásaira emlékeztetett — a vizsgálódó szem néha apollói mosolyt, néha a végső kétségbeesés rágásait fedezhette fel.

Egész sötét, sovány, inkább mesterlegényes, mint kispolgári külseje éles ellentétben állott a premontrei kanokok fénylő fehér-ségével és gondozott tisztaságával, akiknek gimnáziumában a görög mitológiát, a nimfák, szatírok és faunok boldog mesevilágát ismertette — vidéki nagyberlők agyontáplált kamaszai, Szentjózsef-intézetbeli kispapjelöltek, ideges zsidófiúk és a habokból kikélt Afrodite szépségében kizárólag pikantériát szimatoló szentri-csemeték előtt.

A görög derűnek és szépségnek a világa, amelyről óráin beszélt, az ő számára sohasem nyilatkozott meg, csak képzelete síkján élt, vagy mindig kiélégületlenségre kárthatott vágyódásaiban.

Ez a kiélégületlenség tárta ki számára ama szép szenvedések kapuját is, melyen át a Költészett paardicsomába juthatott. Egyetlen pihenőhelye, mámore, megnyugvása a költészet volt, mert az élet, melynek költőiellen útját neki is taposnia kellett, arcátlan kegyetlenséggel bánt mindig Juhász Gyulával.

Nagyvárosi fényekről, nagyszerű dákáról, diadalokról és királyi pompáról álmodott, amelyeknek ízé sohasem kóstolhatott bele, mégcsak a polgári otthon nyugalma sem adatott meg neki.

Életének talán legmélyebb tragikumja az volt, hogy mindig olyan nőbe szerített bele, akik arra sem voltak méltók, hogy a saruját megoldják. Már pedig Juhász Gyula életében, abban a valóságos életben, mely a költészet megelőzi, sőt talán meg is határozza azt — a szerelem volt a domináló elem. Az ellentétek törvényénél fogva — mindig olyan nők után futott, olyan nőket emelt a szerelmi eszményítés egeibe, akik az ő keszeg, esetlen vékonyságával szemben jól megtermettek, szellemben, vérben, alkatban mindennapiak voltak és egészségesen tagbaszakadt realizmussal nézték a világot.

Talán, ha világi tudott volna lenni, ha meg tudott volna alkudni kiadókkal, szerkesztőségekkel annak érdekében, hogy kisértő tömöttebbre dagadjon a pénztárcája — csunya sága, melyben a szellemekkel rokonszenvező férfinem bált is fel tudott fedezni — megenyhült volna a körülímádot némberek szemében.

De az a kis vidéki színész, az egykori Szigligeti színház szöke naivája, aki költészetére, sőt — úgy sejtjük — egész életére olyan tragikus nagy hatással volt: Juhász Gyulában nem a költőt, hanem kizárólag a rosszkéltűt látta meg, élénk cáfolata-képpen annak a nagyon elterjedt felfogásnak, hogy a nők nem a szemükön, hanem a füllükön keresztül szeretnek.

A szöke, jól megtermett, ringó járásu, de a lírai költészetrel szemben — bizonyára jószándéka ellenére — közömbös színész legfeljebb tisztelgetést ajándékozta Juhász Gyulának. Annak idején azt beszélték, hogy a gyönyörű, hozzátűzött Anna-verseket, a modern magyar szerelmi líra legszebb darabjait — el sem olvasta, mert egyszerűen nem érdekelték és — dicséretére legyen mondva — még a hűségét sem keltették fel.

Ez a szerelem volt a szimbóluma Juhász Gyula egész tragikus, öngyilkosság felé vezető életének, ez volt az a végzet-burok, melytől a haragvó istenek kalapáltak a költő testi és lelki valójára köré.

Senki se szomjazta jobban nála a föld örömeit és senkinek a bírodalma nem volt kevésbé a földről való, mint az övé.

Szegeden élt, ebben a civis lakosságából és tenyeres-talpas józanságából csak nehezen kikászoló nagy alföldi falu-városban, holott legalább Budapesten kellett volna élnie. Igaz: élete utolsó éveiben viszonylagos nyugalmat élvezett, — barátai és tisztelői kijárták, hogy elég rendes fizetéssel nyugdíjazták, — de lelkiének és testének ifjúkori kiélégületlensége, az elszalasztott, megcsúfolt

ifjúság árnyai ezt a nyugalmat kimérákkal népesítették be, a halálvágy angyalának szárnysuhogásaival, akik minden elrontott élet felett előbb-utóbb megjelennek s csak a kiszemeltek lelki erejétől függ, hogy engedelmessékednek-e delejes vonásuknak, vagy dialdalmasan megbirkóznak velük.

Hellasz harmóniájáról, az Olymposz derijéről álmodott; szerelmes istennők, kacór nimfák mosolya és a görögység nagy gondolkodóinak bölcsesége világított előtte, mialatt csak olcsón megvásárolható nők csókjait izlelhetette és mialatt a kispolgári álerköles és korlátoltág állított száz és száz tilalomfát végtelen horizontok felé táruló vágyainak s a bölcsesség szavát előbb a világháború, majd az ütvöltő nacionalizmus hordáinak hallalija csufolta meg körülötte és az európai világ nagy területein.

Csoda-e, ha ennyi egyéni és kollektív tragikum sulya alatt összeroskadt és örökre bu-

csut mondott annak a világnak, mely az ő számára valóban csak árnyékvilág volt? Agyában és szívében a nap és az ég egy-egy darabja tündöklött — és nem akadt tér, nem akadt nő, nem akadt közösség, amely a befine rejtőző fény és a benne rejtőző ég kitárulkozására szomjazott volna. Nagy költő volt, a modern magyar lírai dikciónak talán Kosztolányinál is érettebb, formakészebb, zeneibb művésze — s nevét alig ismerték jobban, mint holmi közepes tollforgatóét. Nem volt félreismert és mégsem ismerték, nem volt senki szeretetreméltóbb nála, tehát nem szerették, nem volt senki igazabb nála, tehát természetesen minden és mindenki igaztalan volt hozzá.

Nem vitte sokra, mert csak költő és boldogtalan szerelmes volt, semmi más. Örök szomorúságával, tulfinomult visszavonultságával nem lehetett valami derítő látvány keszeg, kopott alakja; érthető, ha nem csináltak ügyet az ügyéből, nem támogatták, nem intrikáltak ellene, egyszerűen a sorsára hagyták.

Valószínűleg haló poraiban se vádol senkit e közönyért. Hiszen ha valóni tudott volna, ha a rejtett könnyeken kívül kevésbé rejtett eszközei is lettek volna — az ő élete is másképp sikerült.

De ezek híjján csak úgy végződhetett, ahogyan végződött, vagyis: öngyilkossággal.

A modern haditechnika erőpróbája a spanyol fronton

Egy angol katonai megfigyelő szerint az orosz repülőgép a legjobb, tankokban pedig a németek vezetnek

London, április 14. Az egész világon a vezérkarok és egyéb katona szakkörök a legnagyobb figyelemmel kísérik a spanyol polgárháborúban mindkét fél részéről használt fegyverek és hadianyagok teljesítményeit. Egy magasrangú angol katonai személyiség erről a kérdéssel többek között a következőket mondotta:

— A spanyol polgárháború módot nyújt katonai szakköröknek arra, hogy ítéletet alkossanak a modern haditechnika legújabb fegyvereiről. Elsősorban három nagyhatalom modern fegyverei állják itt ki a tűzpróbát: Németországé, Olaszországé és Szovjetországé. Az általános fegyverszállítási tilalom miatt más országok modern hadianyaga alig jelent meg a spanyol harcerekken.

— Ami a hadirepülést illeti, az orosz repülőipar vitte el a pálmát a német és olasz előtt. Ez nemcsak a repülőgépek nagyobb gyorsasága és modernebb felfegyverzésére vonatkozik, hanem még inkább az orosz pilóták alaposabb kiképzésére is. Különösen a német pilótákon látszott meg az eddigi harcokban, hogy csak rövid ideig tartó és felületes kiképzésben vett részt. Emellett a szeriában gyorsan gyártott német repülőanyag is sok kívánni valót hagy hátra.

— Másképpen áll a helyzet a tankokkal. Itt a könnyű német tankok bizonyultak a legjobbaknak, amellyel 50 kilométeres óránkénti sebességgel és két gépfegyverből álló felszereléssel, amelyek kezeléséhez két ember elegendő, feltűnik úgy az olasz, mint az orosz tankokat. Viszont érdekes

megállapítást tettek a katonai megfigyelők: a német tank csak akkor vált be, ha német katonák kezelték. A spanyol legénység ezekkel a tankokkal nem boldogult. Az egyetlen gyenge oldaluk a német tankoknak, hogy a páncélatuk nem elég erős és a legkisebb ágyúövedék is átüti. Ugyanez áll a könnyű olasz tankokra is, amelyek két tonna súlyuk és 45 kilométeres sebességet tudnak elérni. Abessziniában ezek a tankok elsőrangú teljesítményt nyújtottak. Spanyolországban azonban kudarcot vallottak.

— Az oroszok két nehéz típusú tankot próbáltak ki a spanyol harcerekken. Az egy ágyúval és egy gépfegyverrel felfegyverezve és egy 18 tonnás, negyven kilométeres sebességgel, egy ágyúval, 3 gépfegyverrel és 5 tagu legénységgel. Mind a két típus számos hiányosságot árult el és különösen kevés ellenállást tanúsítottak tűzveszéllyel szemben. Azonban a Guadalajara-szakaszon lefolyt nagy és első igazi tankcsatában mégis legyűrtek az orosz tankok az ellenség tankjait.

— Általában katonai szakkörök szerint a tank mint önálló fegyvernem, családást keltett. Ágyútűzzel szemben tehetetlennek bizonyult, azonkívül a sáros talaj és a hegyes terep is áthidalhatatlan akadályt jelentett számára. Különösen azonban az utjukba helyeztet aknák jelentettek nagy veszedelmet a tankokra. Kiderült, hogy a pos tűzérési előkészítés nélkül a tank nem elég hatályos offenzív fegyver — fejtezte be érdekes fejtegetéseit informátorunk.

A zsidó Tanító Egyesület kongresszusa elé

Nemrégiben egy közismert vezérinspektor volt nálunk egy megyei tanító kongresszus alkalmából s hosszú buzdító beszédet tartott az egybegyűlt pár száz tanítónak. Többek között azt a kijelentést tette, hogy egy tanítónak igazán nem áll jól, ha nem szegény s hogy ez az állapot olyan régi, amilyen régóta tanítók vannak. A Talmudban is van egy mondanás, hogy a tanító mindig szegény (Mólamde tinokot anijim hem), s hogy gazdag ember nem lehet tanító. Nem tudom, ugy kell-e ezt értelmezni, hogy nem lehet gazdag, aki tanító, vagy nem lehet tanító, aki gazdag, de kár is volna ezen töprengeni, mert így is — úgy is megfelel a valóságnak. Így van ez nálunk is, máshol is, elenyészően csak kivétellel, az egész világon. — És ha ez áll mindenütt a többségi tanítókra, mennyi-

vel inkább vonatkozik a felekezeti, elsősorban a zsidó tanítóra. A zsidó tanító, akinek kezébe van letéve a zsidóság egyetlen értéke, a szebb jövőbe vetett hit záloga, az eljövendő zsidó generáció lelki fejlődésének irányítása, — minden napi gondokkal küzd s a küzdelemben mindig elvörös ember.

Senkinek sem mondtam újat ezzel. Ki ne ismerné a zsidó tanító nagy és nyomasztó anyagi gondjait, ha nem is a mindennapi kenyérért, ha nem is a bizonytalan máért, hanem a teljesen kilátástalan holnapért. Mi történik vele és családjával, ha egyszer csak beteg lesz? Ha munkaképtelen? Mi történik övegyével és árváival, ha meghal? Mert a zsidó tanítónak végkimerültség vagy végelgyengülésig a helyén kell maradnia. Nincs lehetőség, hogy a halála, vagy — ami ezzel

TESTA
azonnal-csillapít
NEM FÁJDALMAKAT-FEJFAJÁS
IDEGZSÁBA-FOGFÁJÁS
INFLUENZÁNÁL-HÜLÉSNEI

KAPNATO
OPPORZENTÁRIAN
WINDET
ÉS DROGERIÁBAN
GYELEN A CSOMAGOLÁSRA

egyértelmű — teljes munkaképtelensége előtt elhagyhassa a katedrát. Miért?

A feleletet is tudja mindenki. Egyszerűen azért, mert a tanító sohasem keres többet — ha ugyan keres annyit! — mint amennyi a mindennapi élet nem tulnagyi igényű szükségleteinek kielégítésére szükséges. Arról, hogy valamit előre nem látott kiadásokra, munkaképtelenség esetére félretehessen, — szó sem lehet. Pedig ki ne ismerne tanító-özvegyet vagy árvát, aki a legsötétebb nyomor rémeivel küzd. Egy-két nagyobb hitközség kivételével, minden városban vannak ilyenek. És ha véletlenül nincsenek, nem jelenti azt, hogy állításom nem felel meg a valóságnak. Néhol kapnak „kegydíjat.” A kegydíj azt jelenti: Neked ez a pénz nem jár. Nem vagyunk kötelesek adni, amiért a boldogult férjed vagy apád 10-20-30-40 évet töltött az iskola szolgálatában. Hogy kapod, vagy nem kapod, az teljesen a mi kegyünkötől függ. — Tehát kegydíj. De miért kegydíj? Miért nem nyugdíj? Mert nyugdíj nincs.

Nincs nyugdíj és nem is lesz, amíg azt várjuk, hogy égi manna képpen az öllünkbe hulljon. Semmilyen intézmény nem létesült még soha — s ha létesült, nem volt életképes — amelyet nem a legjobban érdekelt fél hívott volna életre. Addig, amíg a tanítók nem akarják, nem lesz nyugdíjintézetük. Mert még arra sem lehet hivatkozni, hogy a hitközségek vezetői nem akarnak. Igen komoly és felelősségteljes hitközségi vezetők szerint ez a kérdés nagyon fájó pontja a hitközségeknek is. Csak a kezdeményezéstőlünk, tanítóktól várják.

A tanító pedig nemcsak szegény ember, hanem könnyelmű is. Már t. i. gyakorlati szempontból. Mert elméletben, vágyban, akaratában már százszor is tudja és érzi, hogy számára és családjá számára adott körülmények között lét vagy nem-lét kérdése a nyugdíj. De azért nem mozdul. Hadd csinálja más. De más sem csinálhatja, mert ezt egyéniileg nem lehet megoldani. Csak ha mindenki segít. Mert hogy ezt mindenki akarja, ahhoz nem fér kétség. Ezért és hasonlóan fontos problémák megoldásáért volt szükség a Tanító Egyesület megalakítására.

Miután a zsidó Tanító Egyesület megalakult, nyugodtan hajtottuk a gondot a fejünk. Bármikor szóba került a nyugdíj, úgy azt mondtuk: majd a Tanító Egyesület. — Csak azt a jelentéktelen részletkérdést felejtettük el, hogy a Tanító Egyesület tulajdonképpen mi vagyunk. Igen, mi tanítók. Hogy az egyesület csak keret és tartalmat a tanítók munkája ad neki. És ahelyett, hogy a Tanító Egyesületet munkánkkal támogattuk és erősítettük volna, mindent tőle vártunk. Ha jól meggondoljuk, még azt a nevetésesen csekély tagdíjat is elfelejtettük átutalni. A levelekre se igen válaszoltunk, de igen sokszor beszéltünk arról, hogy a vezetőség nincs tudatában hivatása fontosságának. Közben a tavaly sem lehetett megtartani a kongresszust, mert nem volt kellő érdeklődés ez irányban.

Pedig a nyugdíjkérdés csak egyike a tanítók legfontosabb problémáinak. A tanító utánpótlás, a tankönyvhasználat és hittantatás egységesítésének kérdése a kongresszustól vár megoldást. A tanító kongresszust rövidesen összehívják. Ha kedves kollégámhoz megérkezik a meghívó, ne dobja a papírkosárba. Jöjjön el a kongresszusra. Tanulmányozza át a tárgysorozatot és járuljon hozzá, hogy a zsidó tanítóság vajdudó problémái kedvező megoldást nyerjenek.

Rosenfeld Eliseva, Tg.-Mures.

— Akar jól mulatni?... Akkor okvetlen olvassa el André Maurois remek humoros regényét, „A hallgatag Bramble ezredes”-t. Epoque-kiadás, kapható minden könyvkereskedésben. Ára 63 lej.

NATHAN BIRNBAUM

1.

Töle ered a szó: *cionizmus*. Aki legtöbbet harcolt életében a cionizmusért és a cionizmus — ellen. Mint ahogy egész élete ádáz harc volt örök és szent elégedetlenség harca minden ellen, ami jelenvaló, a jobb, tökéletesebb jövőért.

Örökös elégedetlenség és folytonos lázadás, nyughatatlan és kielégíthetetlen igazságkeresés mindenáron és mindenki ellenére, — ez volt Nathan Birnbaum élete a zsidó nép életében.

Csapkodó láng, tomboló tüz volt az egész ember, akinek közelében megmaradni nem lehetett, aki mindenkit elhagyott s akit senki követni nem tudott. Mire mások utolérték, ő messze, másutt járt már, mindig egyedül — az igazság, a tökéletes eszmézés keresésében.

Sok új zsidó igazság van. Eszmék és gondolatok, amelyeket az elmúlt ötven esztendő alatt vetett ki magából a zsidó élet és amelyek a zsidó reneszánsz törzsén terebélyesedtek ki elfogadott igazságokká. Nathan Birnbaum életében megfordultak mindezen igazságok és erők, amelyektől a legkülönbözőbb és legellentétebb zsidó csoportok harcoltak az elmúlt ötven esztendő folyamán.

Materialistából és ateistából lett szigorúan vallásos, istenes embere a buzgón hívő népek. Lángoló cionistából lett kiméletlen anticionista és szenvedélyes hebraistából harcoss jiddisista. Volt cionrajongó, akinek kevés volt Herzl diplomáciai cionizmusa és Palesztina-tagadó, aki a zsidó galutpolitika elsőbbségét vallotta az országépítéssel szemben.

Mindenkit elhagyott, mindent megtagadott, amiben egyszer hitt. De önmagához mindig hű maradt.

2.

Három nagy utat tett meg ezen a harcoss életpályán.

Az első a politikai cionizmus, amellyel jóval megelőzte Herzlt. A 19. század második felében Bécs volt a zsidó Kelet és a zsidó Nyugat találkozóhelye. Itt talált egymásra a sajátos-eredeti zsidó népiség és a nyugateurópai szellemiség. „Kadima” volt a neve a körnek, ahol fiatal, legnagyobb részben keleteurópai zsidó diákok kalapáltak a hidat a két világ között.

Itt kezdődik Nathan Birnbaum történelmi szerepe és politikai pályafutása. Ő a nagy hídépítő. „Autoemancipáció”, „Nemzeti újjászületés”, „Zsidó modernnek” nemcsak lap- és könyvcímek ezek, amelyek Birnbaum első politikai írásai fölött állanak, hanem pregnáns kifejezői azoknak az ideáloknak, amelyek a kadimásokat hevitették és a népi megújulás harcába vetették.

Ez a harcbaállás akkor történt, amikor Herzl „Judenstaat”-ja megjelent a könyvpiacra. A „Modern zsidó” megjelenése volt ez, a kadimások ideáljának testetöltése. Erre vártak, erre készültek, erre gyűjtötték erőiket, amelyeket maradéktalanul Herzl rendelkezésére bocsátottak. Ez volt az élcsoport, amely Herzl oldalán végigküzdötte a kemény harcot, a Judenstaat megjelenésétől az első kongresszusig.

De Bazel után — ahol Birnbaum tartja a kulturreferátumot — máris felüti fejét a nyughatatlan ember elégedetlensége. Birnbaum ellenzékbe vonul. Nem tűri sem az utánzásokat, sem az idegenszerűséget a nemzeti mozgalomban, amely szerinte minden vonalon meg kell, hogy őrizze a népi eredetiséget. Otthagyja a Kadimát, amikor a zsidó diákegyesület „különösövetség” alakul át a német Burschenschaft mintájára és brüszk módon hátat fordít a Cionista Szervezetnek, amikor úgy érzi, hogy a herzli cionizmus nem kapcsolódik be szervesen a zsidó tömegek életébe. Nem bízik a herzli diplomáciában. Neki több kell. Eleven valóság. Lelkiszemei előtt folytonosan a nép, az élő, a valóságos zsidó nép lebeg és mélyeséges szakadékot lát a fényes kongresszusok, a diplomáciai akciók — és az eleven népi valóság között...

3.

Nathan Birnbaum anticionista lett. Támadja a Cionista Szervezetet. Azzal vádolja, hogy nem törődik a néppel, elhanyagolja a tömegekben szunnyadó népi erőket és

sajátos értékeket. Nem a kongresszusokon van a nép, — ő megmutatja, hol van. És elindul, hogy megkeresse. A nép igazi arcát, igazi lelkét, eredeti hangját, hamisítatlan értékeit. És megtalálja: a nép nyelvén, költészetében, dalaiban, szokásaiban...

Nathan Birnbaum jiddisista lett. *Mathias Acher* (ez volt írói álneve) jiddisista nyelvkongresszust hívott össze Cernautiba és az a Birnbaum, aki Bazelen a héber reneszánszról zengett himnuszt, — a világ minden részéből összegyűjtött jiddisisták előtt most hevesen támadja a cionisták kulturpolitikáját. Nagy ribillió volt a kongresszus miatt. Felszisszent az egész hivatalos zsidó világ. Az asszimilációs is megriadtak: nem volt elég a cionizmus, most még ez a „zsargon-komédia” is?!... Cernáuliból azonban erőteljes mozgalom indul ki: *jiddis kulturreneszansz*. Nathan Birnbaum itt is forradalmat csinált.

De a jiddisistákat is elhagyta. Az általa megindított mozgalom nélküle járta meg felfelé ivelő utját a csucspontig. Birnbaum pedig tovább ment a nép keresésében. Végére akart járni ennek az utnak, önmagában akarta végigharcolni hosszú nemzedékek harcát.

Galiciában bolyongott és megismerte a zsidó tömegek legnagyobb baját: lelki szolgátságát. Ekkor újabb forradalmi tettere szánta magát. Képviselőjelöltnek lépett fel Galiciában. Zsidó birodalmi képviselő zsidó programmal! Hallatlan dolog volt ez

akkor. De Birnbaum éppen ezt akarta megdönteni. Ezen akart változtatni. Mindegy, hogy győz vagy bukik, — a nép politikai öntudatát kell felébreszteni, aléltóságából kell felrázni. És ez sikerült. A Reichsratba nem jutott be, — de megtanította a népet arra, hogy harcolni tudjon jogaiért, itt, a galutban, egy emberibb zsidó lét kivívására.

4.

Amiért Birnbaum harcolt és elhagyta politikai barátait, időközben közkinccse lett a zsidó nemzeti mozgalomnak.

A háboru utáni cionizmus nemcsak, hogy mentes volt a „Galut tagadásá”-tól, — ezt kárhoztatta Birnbaum —, hanem egyik kardinális tétele: a galut igenlése. A Birnbaum által elhagyott cionisták teremtik meg a zsidó nép galutpolitikáját: a népkisebbségi politikát a különböző országokban és a nemzetközi fórumokon.

A jiddis „egyenlőség” sem kétes többé; két nemzeti nyelvre van a zsidó népközi cionista felfogás szerint is.

Logikus lett volna tehát, hogy a Balfour deklaráció után, amikor a cionizmus kilépett a „diplomáciai” stádiumból és elindult a gyakorlati megvalósítás útján; amikor szerves egésszé forrott a politikai- és a kulturcionizmus, a galuti feladatok és a palesztinai országépítés koncepciója; amikor az egykori nagy disszidensek, Achad Ham, Nordau, Zangwill, Gaster, mind visszatértek és ott álltak az új cionista éra küszöbén, — hogy Nathan Birnbaum is visszakanarodjék a cionista mozgalom felé.

De hol járt ő már akkor? Tul a galut igenlésén és a jiddisizmuson: „Isten népé”-t

fedezte fel a romok között bolyongó próféta. „Gottes Volk!” — ez volt Nathan Birnbaum hatalmas élménye 1917-ben, a Balfour-deklaráció évében. Ez volt a nagy megrázkódtatás, amelyet a vallásos nép mélyeséges istenhíte kavart fel lelkében. Dacos fejét még egyszer hátrafordította és átkot szórt egész multjára: „Heidenjudentum!” Az egykori ateista szigorúan vallásos életmódra tért át. Szigorúan hitű életet és a Tóra szerelméhez és törvényeihez való hűséget követelte a néptől, olyan szigorral és ostromozó erővel, ahogyan csak a próféták mertek beszélni a néphez.

5.

Élete utolsó napjait harcolt. Az utolsó szava a zsidó néphez: a „Rufe”. Utolsó írásainak gyűjteménye ez, amelyet *Mena-chen* fia adott ki. A scheveningi kórágony maga mondotta: „Ez az utolsó, amit még népemnek mondhatok...” S mit mond ezekben az írásokban? A nagyváros a zsidóság és az emberiség megrontója. „Nem lehet Izrael méltó a Messiásra mindaddig, amíg a nép nagy része nem hagyja el a várost és nem tér vissza a parasztságához...” A paraszt az ellenmérés a néphez ható és romboló intellektuális elfajzásra... „Viszszaterés a földhöz, átrétegződés, ahol csak lehet, mindenütt... ez az ut az ideális zsidó élethez.”

6.

Nem tartozott soha egyetlen párthoz sem. Egyedül járt és bolyongott és egyedül maradt élete utolsó napjait. Hetvenhárom évet élt. Élete a zsidó népé volt. A betegesen vonagló népé, a szenvedő tömegeké. Értük élt és viaskodott a megváltó igazság lázas keresésében...

DANZIG HILLEL

Az angol koronázás szédítő előkészületei

26.000 autobusvezető május 1-re tervezett sztrájkja veszélyezteti a koronázás parádéját

London, április 14. Hat hónap óta készül a koronázásra London közlekedési vezérkara, mely a Scotland Yard és a megyei személyforgalmi tanács szakértőiből áll. Az ünnepség a világtörténelem legnagyobb forgalmát hozza, miután Nagy-London 9 millió 500.000 főnyi lakossága még 2 millió látogatóval növekszik. A koronázás napjára mozgósítják London 20.000 főnyi hivatásos és 12.000 főnyi önkéntes rendőrségét, a City külön rendőrségét és a harmadik legnagyobb vidéki város rendőrségei is küldenek megerősítéseket a fővárosba. A koronázási utvonalt harminchat ezer főnyi katonaság fogja szegélyezni. A Szent János betegápoló dandár tízezer tagját rendelte ki koronázási szolgálatra. A dandár tagjai az utvonalon egymástól öt méter távolságra állanak fel. A fontosabb pontokon négyezer segélyhelyet is rendeznek be orvosokkal, ápolókkal és mentőkocsikkal.

Három nap és két éjjel megszakítás nélkül tart a milliós tömegek közlekedése

A tíz és fél kilométer hosszú koronázási utvonalt körülvevő negyedikben, az ugynevezett koronázási körzetben, a koronázást megelőző éjjeltől fogva szünetel a gépkocsi-, villamos- és társasgépkocsiforgalom, kocsival csak irásbeli rendőri engedély alapján szabad a körzetben hajtani. A koronázási körzetben a járdákat és utkereszteződéseket éjjel után acélsőkorlátokkal zárják el, a forgalom szabályozásának megkönnyítésére. Külön utasítást kapnak azok a tanítók és tanítónők, kik a koronázásra felvonuló ötvenezer iskolás gyermeket vezetik. A nyomorék gyermekek ülőhelyeket kapnak, ahonnan kitűnően láthatják a koronázási menetet.

A személyforgalmi tanács nyolcszintű közlekedési térképet készítettett többmillió példányban; ezeken színes vonalak jelzik a koronázási menet irányához vezető legrovidebb utat. A földalatti és csővasutak több pályaudvarát kibővítették, kijárataik számát növelték és perronjaikat meghosszabbították, hogy tiz kocsiból álló expresszvonatokat is befogadhassanak. A koronázást megelőző és követő éjszakán alig szünetel a földalatti és társasgépkocsifor-

galom és a közlekedés voltaképpen három nap és két éjjel megszakítás nélkül fog tartani. A koronázási körzetben fekvő földalatti állomások közül egyeseket a koronázás napján lezárnak, mások forgalmát csak fel- vagy leszálló utasokra korlátozzák, hogy a földalatti expresszvonatok a sűrű megállások kerülésével a lehető legnagyobb sebességgel roboghassanak. A tanács ezenkívül több ezer társasocsit helyez forgalomba a koronázási körzetből kitiltott magán- és gépkocsik pótlására.

12000 pincér 47 óriás-büffében egymillió embernek elegendő élelmiszert szolgál fel hatóságilag megszabott áron

A tömeg élelmezésére a koronázási utvonalt mentén harmincöt óriás-büffé és tizenkét hatalmas élelmiszersátor épül, ahol egymillió személynek elegendő élelmiszert szolgál fel ezerkétszáz pincér hatóságilag megszabott áron, míg a közönség körében hétszázötven árusító ásványvizet, szivarkát, csokoládét és hasonlókat ad el ugyancsak szabott áron. Az iskolás gyermekek százötvenezer légmentesen zárt celulóid csomagban ingyen tejet kapnak.

Külön problémát okoznak a szállodákban kívül elhelyezkedő vendégek számára épülő „koronázási táborok”. London kikötőjében legalább husz hatalmas tizenöt-huszezer tonnás gőzös fog horgonyozni, melyeket uszó szállodákká alakítanak át. A nagyvasutak pályaudvarainak mellékvágányon hálókocsi vonatoknak rendeznek be ideiglenes lakásnak. A személyforgalmi tanács hálókocsiknak átalakított több száz társasgépkocsit állít fel a nyilvános parkokban. A „táborozó klub” száz sátorfá-bort ver edzett tagjai számára, kik a szabadban töltik a koronázás előtti éjszakát. Ugyancsak turista táborokat rendeznek be az óriási Alexandra-palotában és a richmondi kastély vadaskertjében. Mind e „koronázási városok” lakosságát különvonatok, vagy társasgépkocsik szállítják majd a helyszínre.

Próbamenetek a híres windsori nyolc szüirkével

A koronázási menetnek hajszaányi pontossággal kell indulnia és érkeznie. Ezért

az udvari istálló személyzete Buccleuch herceg, főlovászmaster és Sir Arthur Erskine főudvarmester vezetésével próbameneteket folytat a híres windsori nyolc szüirkével, amelyek a királyi diszhintót vontatják, valamint az istálló többi lovával, a hintós lovakkal és a fullajtárok hátsalvaival. Hogy a lovak megráadásra a menetet egy pillanatra se tartóztathassa fel, a közönségnek nem szabad az utvonalt közelében kézisízlókat magával vinni, csak zsebkendőt lobogtathatnak. A menet vezetője versenyróval ellenőrzi a szükséges menetsebességet.

A posta külön földalatti távbeszélő vezetékekkel köti össze a Westminster-főtemplomot a Buckingham- és St. James-palotákkal, a főmarsalli hivattal és a parlamenttel, hogy a koronázás „rendezői” azonnal megadhassák egymásnak a sürgős utasításokat. A Westminster-főtemplomban udvari hivatalnok figyeli állandóan a koronázási szertartást és abban a pillanatban, midőn Szent Edward koronáját VI. György fejére helyezik, külön távbeszélő vonalon „Tűzjel” vezényel a londoni Tower, a St. James-park és a windsori kastély ütegeinek, melyek ágyui egyszerre dörögnek el.

A gondos és szédítő méretű előkészületeket csak egyetlen veszedelem fenyegeti. London 26.000 autobusvezetője május 1-re felmondott, hogy a koronázási hétre közlekedési sztrájkba léphessen, ha összes követeléseit nem teljesítik.

VI. György király személyesen intézkedett, hogy koronázására hívjanak meg négy munkást, aki az angol munkásságot képviseli a Westminster-főtemplomban. A meghívandók kiválasztását az ipari jóléti társaságra bízta, amelynek egykor elnöke volt és amely a követezőket szemelte ki a koronázásra: Mc Cullock Erzsébet, a glasgowi szőnyeggyár munkásnője, aki a koronázási szőnyegen dolgozott, Alfred Tamás, egy bádoglemezgyár munkása, aki mint iparostanonc az akkori yorki herceg (a jelenlegi király) által szervezett szüinkéi tábor egyik első tagja volt, Griffiths Doris, egy villamosági gyár munkásnője és Pollard Leslie bányász. A norfolki herceg „őfelsége parancsára” mind a négy munkásnak remekművi meghívót küldött, amelyet a király, Anglia és a dominiumok címerei és Norfolk hercegének pecsétje díszítenek.

A boldogság iskolája. Irta: Arányi Mária. (Asszonyok tanácsadója a rádióban.) Életbölcesség, szerelem, örök ifjúság titka stb. 106 lej Lepagenál Cluj. Postán utánvétellel. Kérjen ingyen újdonságjegyzékét.

— Benes elnö
gatta Saveanu
jelentik: Benes
gatáson fogadta
elnököt, akinek
ebédet adtak a
órákor Soukoup
köri vacsorát S
A házigazda P
tagjainak egész
tására emelte.
— Teianu va
restiből jelentik
zottság ma fog
pénzügyminiszter
Teianunak a net
kapcsolatban e
nirdetnek.

—Chile fel ak
mán napraforgó
tik: Chile köztá
érdekes ajánlato
Chile fel akarja
napraforgótermé
fizetne a piaci
latot a kormány
terjeszti.

— Etes töltés
gyakorlóterén a
Londonból jelent
mellett a skót t
nyét gépfegyve
azonnal földre v
küik halálós sebe
indult annak k
gépfegyverből é

— Csalás mia
közismert satun
dóitónk jelenti:
város uri társas
csalás és sikkas
dr. Klein Alfréd
ellen. Melchne E
vost, aki rokona
házát dr. Klein
vásárolta meg,
lő le hozomány
Kató jegybelépet
bőz kifogásokka
fizetését, végül
ségebeest meny
de eredménytel
után megtörtént
vizsgálóbíró elég
az orvos bűnössé
ványa alapján az
Klein Alfréd elle
érdeklődés kíséri.

— A szivburok
izmok megbete
rendkívül enyhén
József” keserűvíz
reggel felkeléske
a tápcsatorna t
és azt igen köm
ajánlják.

— Letartóztat
ölt Alb Josif lők
ságra való feibujt
a Manasturon a
szolgalegény meg
sif lökereskedőt.
testársát le is tá
még akkor felmer
akiről megállapít
tott a szolgaleg
játsozta a gyilk
Nastazia bűnössé
hetett döntő bizo
hogy az eljárás n
ellene. Közben m
az emberölés ügy
Kist pedig 2 és f
ság. Marinovici
nyomozás, mely
pontra jutott, m
támpontot kapott
vonatkozólag, hog
idézte az asszony
rendelte letartózt
ságra való feibujt

HIREK

Uj lakásába modern csillárokat

szerez
„Constructio“

Piața Unirii 31. Telefon: 93.

— Benes elnök hosszú kihallgatáson fogadta Saveanu kamarai elnököt. Prágából jelentik: Benes elnök tegnap hosszú kihallgatáson fogadta Saveanu román kamarai elnököt, akinek tiszteletére 13.15 órakor ebédet adtak a Cerny-palotában. Este 20 órakor Soukoup szenátusi elnök adott zártkörű vacsorát Saveanu és neje tiszteletére. A házigazda poharát a román parlament tagjainak egészségére és Románia prosperitására emelte. Saveanu köszönetet mondott a megiszteltetésért, amiben részesítették.

— Teianu vagyonellenőrzési pere. Bucarestből jelentik: A vagyonellenőrzési bizottság ma foglalkozott Const. Teianu volt pénzügyminiszteri vezértilkár ügyével. Teianunak a nevét a feketeszesz panamával kapcsolatban emlegették. Ítéletet 21-én hirdetnek.

— Chile fel akarja vásárolni az egész román napraforgótermést. Bucarestből jelentik: Chile köztársaság bucaresti ügyvivője érdekes ajánlatot tett a román kormányának. Chile fel akarja vásárolni az egész romániai napraforgótermést és 10 százalékkal többet fizetne a piaci árnál. Sescioreanu a javaslatot a kormány gazdasági bizottsága elé terjeszti.

— Éles töltésekkel löttek egy angliai gyakorlóterén a skót testőrgárda katonáira. Londonból jelentik: A bislevi gyakorlóterén mellett a skót testőrgárda egyik különítményét gépfegyvertű fogadta. A katonák azonnal földre vetették magukat, de egyikük halálos sebet kapott. A vizsgálat megindult annak kiderítésére, ki lövöldözött a gépfegyverből éles töltéssel.

— Csalás miatt vád alá helyeztek egy kézisímet satumarei orvost. Satumarei tudósítónk jelenti: Nagy szenzációja van a város urti társadalmának. Az ügyesség csalás és sikkasztás címén vádat emelt dr. Klein Alfréd közismert satumarei orvos ellen. Melchne Kató jelentette fel az orvost, aki rokona a feljelentőnek. Melchneék házárt dr. Klein Alfréd azzal a feltétellel vásárolta meg, hogy a vételéről egymillió lej hozományt ad a leánynak. Melchne Kató jegybelépett, de az orvos előbb különböző kifogásokkal odázta el a hozomány kifizetését, végül teljesen megtagadta a kétségbeesett menyasszony kérését. Hosszas, de eredménytelen egyeztető tárgyalások után megtörtént a bűnvádi jeljelentés. A vizsgálóbíró elegendő bizonyítékokat talált az orvos bűnösségére vonatkozólag és indítvány alapján az ügyesség vádat emelt dr. Klein Alfréd ellen. A fejleményeket nagy érdeklődés kíséri.

— A szivburok, a szivbillentyűk és a szivizmok megbetegedéseinek kezelésénél a rendkívül enyhén ható természetes „Ferenc József“ keserűvíz fontos segédeszköz, mely reggel felkeléskor egy kis pohárral bevéve, a tápcsatorna tartalmát biztosan felhigítja és azt igen könnyen levezeti. Az orvosok ajánlják.

— Letartóztatta a rendőrség a tavaly megölt Alb Josif lökereskedő feleségét gyilkosságra való felbujtás címén. Emlékeztetes, hogy a Manasturon a tavaly Baciu Ioan fiatal szolgálégény meggyilkolta gazdáját, Alb Josif lökereskedőt. Baciu és egy Kis nevű testvérét le is tartóztatták annak idején és még akkor felmerült az a gyanu, hogy Albné, akitől megállapították, hogy viszonyt folytatott a szolgálégénnyel, a felbujtó szerepét játszotta a gyilkosságban. Az asszony, Alb Nastazia bűnössége mellett azonban nem lehetett döntő bizonyítékokkal szolgálni, úgyhogy az eljárás mindezideig nem indult meg ellene. Közben megtartották a főtárgyalást az emberölés ügyében és Baciu Ioan 10 évi, Kis pedig 2 és féleves börtönrre ítélte a bíróság. Marinovici vizsgálóbíró által folytatott nyomozás, mely közben már többször holtpontra jutott, most úgy látszik olyan újabb támpontot kapott Alb Nastazia bűnösségére vonatkozólag, hogy a vizsgálóbíró maga elé idézte az asszonyt, akinek az ügyesség elrendelte letartóztatását. Az asszonyt gyilkosságra való felbujtással vádolják.

— A jeruzsálemi egyetem kapta meg a nobeldíjas Bárány professzor könyvtárát. Stockholmból jelentik: Dr. Kaplun Kogan kezdeményezésére a svéd fővárosban megalakult a héber egyetem barátainak köre zsidó és nemzsidó előkelőségek részvételével. Ebből az alkalomból fényes teaestély volt, amelyen számos egyetemi tanár is részt vett. Bárány Róbert, a nemrég elhunyt nobeldíjas professzor özvegye is résztvett a rendezvényen és bejelentette férje könyvtárát a jeruzsálemi egyetemnek ajándékozta.

— Harmincemillió kölcsönt vesz igénybe Satumare városa. Satumarei tudósítónk jelenti: A város vezetősége még a múlt év őszi érintkezésbe lépett a Postatakarék igazgatóságával egy 30 millió lejes kölcsön felvétele érdekében. Az intézet csak most válaszolt és elfogadható feltételek mellett hajlandó a kért kölcsönt kiutalni. A város rövidesen megkezdte az érdemi tárgyalásokat. Ha sikerül a kölcsönt nyelbeütni, az összeget a vízvezeték és csatornázás létesítésére használják fel.

— A Goldmark Filharmoniai Társaság vezetősége értesíti tagjait, hogy ma, csütörtök este 9 órakor próbát tart, Fischer Vilmos karnagy vezetésével.

AZ ANYASZIV

Hányszor, hányféle változatban énekeltek meg az anyaszívet? Az örködés, az aggodás, a megbocsátás, az időtlen szeretet szimbóluma és valósága az anyaszív.

A szív, amely az alábbi esetben megrendítő tragikumra eszményesült.

Ime az eset:
 „Carolina Schneider a főváros Vintila uccai lakosa ma a vacaresti börtön kapujában összeesett és meghalt. Megállapítást nyert, hogy Schneider asszony Arnold nevű fiát pár nappal ezelőtt letartóztatták hamisítás vádjával terhelten. Azóta az asszony naponta eljár érdeklődni, mikor láthatja fiát. Ma délelőtt a börtönőr közölte Schneiderével, hogy fiának ártatlansága kiderült és holnap szabadlábra helyezik. A szerencsétlen asszony örömben szívszélhűdést kapott és meghalt.“

Örömben. Így mondja az objektív híradás, amely nem közli, Schneider asszony támassza volt-e a fiú? Nem közli, milyen lelki felborulást okozott a gyermek letartóztatása az anyában? A gyermeké, akit a lelke gyökeréig ismert és tudta, hogy csak misztifikációról lehet szó; az ő gyermeke képtelen bűnözésre! És amikor az ártatlansága kiderült, az anya lelki egyensúlya még jobban felborult. Ki tudja, hogyan történt? Meghalt örömben.

Ilyen egyszerűen mondjuk ezt a nagy tragédiára.
 Amikor egy anya szíve megtört.

— Ujabb összeesküvésnek jöttek nyomára Szovjetországban. Varsóból jelentik: Moszkvai híradás közli, hogy a katonai hatóságok ujabb összeesküvésnek jöttek nyomára, amelynek célja a volt GPU-vezér kiszabadítása volt. A terv a GPU kebeléből indult ki, hol Jagodának igen nagy pártja van, mely nem hajlandó vezetőjének elismerni Jesowot, az újonnan kinevezett vezért. Számos letartóztatás történt. Ugyancsak Moszkvából közlik, hogy Rosztov környékén a lázongások még egyre tartanak és az erőszakos rekvirálások miatt, különösen a parasztság körében nagy az elégedetlenség.

Női divat-ujdonságok
JOLIE-nál
 MEMORANDULUI 4.

— Elve égették el két négert egy amerikai helységben. Newyorkból jelentik: Granada (Missisipi) helyiségben két négert, akiket azzal vádoltak, hogy megölték egy fehért, kihurcoltak a börtönből, egy fához kötözték és elve elégették őket.

— A „Trumpdor“ szereplője! A Trumpdor emlékműnek szereplői fölkeretnek, hogy csütörtökön, e hó 15-én este egynekilenc órakor sziveskedjenek teljes számban megjelenni a próbán.

— A lengyelországi kommunisták újabb taktikája. Varsóból jelentik: A Gazeta Polska újabb lengyelországi kommunistá tevékenységről számol be. Ismertette annak módusait. A lap szerint a kommunisták minden rendelkezésükre álló eszközzel igyekeznek behatolni a különböző szervezetekbe, pártokba, hogy azok vezetését kézbekaparintsák.

Garantáljuk, hogy szebb lesz!

Állandóan hamvas, üde és szép arc bőr... vagy A TELJES ÖSSZEG VISSZATÉRITÉSE!

Garantáljuk teljes megelégedését, vagy visszadjuk a teljes összeget. Az utolsó darabig használható, illatát és egyéb kiváló tulajdonságait mindvégig csorbátlanul megtartja.

Az aki akarja, hogy arcbőre érintetlenül megőrizze hamvaságát, tisztaságát és fiatalos üdeségét? Könnyű dolog, Asszonyom, hála a Cadum szappannak. Tegyen próbát ezzel a csodás szőpítő szappannal a mi felelősségünkre. Vásároljon egy dobozt 3 Cadum szappannal. Használjon egyet majdnem egy hónapig tart! Ha — a lehetetlen feltételezve — az első szappan használatát után arcbőre nem kapta volna meg a „Cadum arcbőr“ báriosonyosságát és felülmúlhatatlan üdeségét, adja vissza a használt szappan csomagolását a másik két nem használt szappannal együtt a Cadum irodának, Bucaresti, Strada Sf. Ionica 8. Visszafizetik Önnek a TELJES összeget. Még gondolkodnia kell? Még habozik? Vásároljon már holnap egy doboz Cadum szappant.

Cadum Szappan

— Tizennyolcmillió lírát szavaztak meg a génuai légikikötő kiépítésére. Rómából jelentik: A fasiszta minisztertanács az általános helyzetre való tekintettel 18 millió lírát szavazott meg a génuai hadi légikikötő kiépítésére, ezenkívül újabb 18 milliót a már meglevők további felszerelésére. Elhatározta, hogy új határvédelmi hadosztályokat épít ki és hogy a középiskolákban bevezeti a kötelező katonai kiképzést. Végül életbeléptette a spanyolországi önkéntes tilalmi törvényt is.

— Iuca meglátogatta Ruscuk kikötőjét. Ruscukból jelentik: Dimitrie Iuca Cordela Giurgiu polgármestere kíséretében tegnap meglátogatta Ruscuk kikötőjét. A román vendégeket Nicolau román konzul és Sterteff mérnök a város polgármestere fogadták, a többi hatósági vezetőmmel együtt. A vendégek megnézték a város intézményeit, majd résztvettek a román konzulátuson tiszteletükre rendezett ebéden.

— Tíz új pilóta-iskola létesül. Bucarestből jelentik: A légügyi és tengerészeti minisztérium állítólag ebben az évben 10 új pilóta-iskolát létesít.

— Befejeződött a román pilóták balkáni körrepülése. Bucarestből jelentik: Nebrescu és Iuchin román pilóták befejezték a Balkán-szövetség államain keresztül lebonyolított körrepülésüket és miután ma délelőtt Belgrádba érkeztek, onnan két órai pihenés után folytatták utjukat Bucaresti felé.

— Felhívás! Mindazok, akik a szombat esti Szigeti-Magaloff hangversenyre jegyet foglaltak, sziveskedjenek jegyeiket csütörtök estig kiváltani, mert nem áll módunkban, tekintettel a keresletre tovább fenntartani. Itt említjük meg, hogy a hangverseny pontosan 9 óra 20 perckor kezdődik, mely idő után az ajtókat lezárjuk. A koncert rendezősége.

— Uj deviza megállapodás a Nemzeti Bank és a tengeri hajózási társaság között. Bucarestből jelentik: A Román Tengerhajózási Társaság (SMR) átiratot kapott a Nemzeti Banktól, amelynek értelmében a jövőben köteles beszolgáltatni az idegen kikötőkben, idegen valutákban bevételezett összegeket. Ennek fejében a SMR mindenkör megkapja a Banca Nationalától a számára szükséges idegen valutákat a hivatalos árfolyam mellett.

— Ujabb turista illeték? Buarestből jelentik: Egyes külföldi lapok hírt adtak arról, hogy a romániai idegenforgalom fellendítése végett elhatározták volna turista-lej létesítése, ami rendkívül meglepcsan a külföldi turisták romániai megélhetését. Jólétesült körök szerint a régi és elejtett tervről van szó.

— Óriási méretű sztrájkmozgalom készül Angliában. Londonból jelentik: Mivel a clydei hajóépítőműhelyek tulajdonosai nem hajlandók tárgyalni a -2.000 sztrájkoló munkással, valószínű, hogy pénteken kitör a jelzett tiltakozó mozgalom, amelyben 120.000 munkás fog résztvenni.

— Föld miatt leszúrta az apját. Craiovából jelentik: A Craiova melletti Plenita községben borzalmas bűntény történt. Petre Chitza gazdálkodó, aki egy földdarab miatt már régóta ellenséges viszonyban volt apjával, tegnap az uccán összetalálkozott vele. (Szóváltás keletkezett, amely elfajult, a fiu kést rántott és leszúrta apját. A gyilkos fiut letartóztatták.

RÁDIÓ MŰSOR

Csütörtök, április 15.
 Bucaresti. 6.50: Torna, hanglemezek, hírek, orvosi tanácsadó, szakelőadások. 13. Hírek. 13.10: Lemezek. 14.30: Lemezek. 18: Művészlemezek. 19.10: Szórakoztató zene. — 2030: Grosura Sándor énekel a rádiózenekarral. — 21.15: A filharmonikusok hangversenye az Athenaeumból. 23: Lemezek.
 Budapest I. 7.45: Torna, hanglemezek, étrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 13.05: Cigányzene. 13.30: Hírek. 14.30: Gordonka. 15.40: Hírek. 17.15: Előadás. 17.45: Hírek. — 18: Földművelésügyi előadás. 18.30: Ének. 19: Csevegés. 19.30: Szalonzene. 20.05: Előadás. 20.50: Előadest. 21.30: Hírek, cigányzene. 22.55: Az Operaház zenekara. 24.10: Jazz. 1.05: Hírek.
 Budapest II. 18: Előadás. 20: Hanglemezek. 20.50: Balalajkenekar. 22: Lemezek.
 Bécs. 11.50: Lemezek. 13: Lemezek. 17: Szórakoztató zene. 18.10: Énekkar. 23.20: Rádiózenekar. Könnyű zene.
 Varsó. 17.35: Dallemezek. 18.15: Vonóshatos. 19.25: Könnyű lemezek. 20.40: Dalest. 21: Katonaezne. 23.40: Tánclemezek.

UJ KELET Legújabb hírek

Elütött egy autótaxi egy héteves kisfiút

Cluj, április 14. Ma délután félhárom óra tájban a Somes telep közelében a 744. számú autótaxi elütötte Tripon Cornel héteves kisfiút, akit súlyos sérülésekkel a sebészeti klinikára szállítottak.

A Sanicoara községből Cluj felé jövő kocsi, amelyet Ioan Ghise tulajdonos vezetett és amely három utast hozott Clujra, a Somes telepen egy parasztszeker háta mögé került. A szekér és az autó között a kisfiút át akart futni az uttesten. Bátyja hívta ugyanis a tulsó oldalról. A sofőr csak az utolsó pillanatban vette észre a kisfiút, amikor a szekeret kikerülve, a gyermek az autó kerekai alá került. Tripon Cornel, aki egy dohánygyári munkás fia, fején és felső testén szenvedett súlyos sérüléseket. Az autó tulajdonosa a kocsiába vette a kisfiút és a klinikára szállította, majd önként jelentkezett a rendőrségen.

A kisfiú állapotja életveszélyes. Az auto tulajdonosát, miután megállapították, hogy a szerencsétlenségért közvetlen felelősség nem terheli, jegyzőkönyv felvétele után szabadon bocsátották.

Az életfogytiglani büntetéseket helyben hagyta, a négyéves büntetéseket tíz-tíz évre emelte fel a tábla a vultureni gyilkoság ügyében

Cluj, április 14. Az ítélőtábla második szekciójának Zacharia tanácsa ma délután tízenként órákor hirdetett ítéletet a vultureni kettős rablógyilkossággal vádolt cigányok fellebbeviteli perében.

A négy elítéltet: Lingurar és Szilágyi életfogytiglani börtönrre ítélte és Majlát és Varga 4-4 évre elítélt cigányokat, szuronyos fegyőrök kísérték a tárgyalóterembe. A hallgatóság soraiban pedig megjelent Ciunafai község egész cigány kolóniája.

Zacharia elnök olvasta fel az ítéletet. A tábla Lingurar és Szilágyi életfogytiglani büntetését helyben hagyja, Varga és Majlát 4-4 éves büntetését, azonban tíz-tíz évre emeli fel.

Az ítéletet Ilea ügyész tudomásul vette, Saragea dr., Giurgiu János dr., Simonetti dr., Fodor dr., és Borda dr. védők azonban védenecik nevében a semmitőszékhez fellebbezték.

Edea szerint Anglia továbbra is kitart a locarnoi paktum mellett

London, április 14. Az alsóház ülésén Leach munkaspárti képviselő megkezdte a kormányt, nem látja-e elérkezettnek az időt arra, hogy Anglia feloldja magát a locarnoi szerződésben vállalt kötelezettségek alól, tekintettel arra, hogy Németország felmondotta ezt a szerződést, míg Belgium a maga módján bujt ki a vállalt kötelezettségek alól.

Edean külügyminiszter válaszában kijelentette, hogy Nagy-Britannia továbbra is kitart a locarnoi szerződésben vállalt kötelezettségek mellett, annak ellenére, hogy Németország felmondotta azt, Belgium pedig kivonta magát a locarnoi obligó alól. A külügyminiszter kijelentette végül, hogy a locarnoi szerződés előnyös Nagy-Britanniára nézve.

Kivégezték Kirkvanoffot, a bolgár Landrut

Szofia, április 14. (Rador.) Ma délelőtt kivégezték Kirkvanoffot, akit Bulgária Landrutjának neveztek. Kirkvanoffot 17 évvel ezelőtt életfogytiglani börtönrre ítélték négy asszony meggyilkolása miatt. Néhány hónap előtt Kirkvanoff kegyelmet kapott, de kiszabadulása után azonnal megölt két öregembert. Újból elfogták és halálra ítélték.

Éles jegyzékben tiltakozott Németország vatikáni követe a pápai enciklika ellen

Ujabb nagyszabású antihitlerista propaganda az Egyesült Államokban

Róma, április 14. (Rador.) Németország vatikáni követe jegyzéket nyújtott át, amelyben tiltakozik a Szentzséknak Németország belügyeibe való beavatkozása ellen. A jegyzék szerint Németország sohasem fogja eltérni, hogy a katolikus egyház államot létesítsen az államban és hogy a lelkészek privilégizált kasztot alkossanak. A jegyzék emlékeztet a nemzeti szocializmus érdemeire a kommunizmus elleni harcban.

Berlin, április 14. (Rador.) A Berliner Börsenzeitung szerint a német-orosz közlekedésről szóló hírek azok hozzák forgalomba, akik szükségét érzik igazolni saját szövetségüket a szovjetekkel. A kisállamok előtt csat-

létekként hangoztatják a német-orosz szerződés híré, ami azonban merőben kitalált.

A DNB jelentése szerint a ma reggeli német lapok megkülönböztetett fontosságot tulajdonítanak egy newyorki hírek, amely szerint az ottani nagy baptista templomokban németellenes propagandafilmet vetítenek. A filmet a németek ellen izgató beszédek kísérik, amelyek szánalmat igyekeznek kelteni a jelenlegi rezsim által kiutasított polgárok iránt. A film címe: „A kereszténység modern mártírjai Németországban” és bemutatják majd az összes amerikai vetítőképekkel ellátott templomokban, minden belépődíj nélkül.

A minisztertanács elfogadta az egyes minisztériumok részletes munkatervét a liberális kormányzás hátralévő idejére

BUCURESTI, április 14. Ma délután négy órákor minisztertanácsot tartott a kormány Tatarescu elnökletével. A minisztertanácsról a következő kommunikét adták ki:

„A minisztertanács Gheorghe Tatarescu elnökletével ülést tartott. A miniszterelnök ismertette az általános munkatervet, mely lezárja és teljessé teszi a jelenlegi kormányzás művét. A minisztertanács ezután vita tárgyává tette az egyes minisztériumok megvalósítás előtt álló munkatervét. Az összes munkaterveket elfogadták. A minisztertanács nyolc órákor ért véget.

A hét szenzációja!

A Capitol Mozgó

mai kezdettel mutatja be az utóbbi évek egyik legkiemelkedőbb és legértékesebb filmjét, mely STEFAN ZWEIF „La Peur” remekművét adja szenzációs rendezésben és szereposztásban!

Egy éjszaka mámora

Rendezte: WLADIMIR TOURJANSKY.

Főszereplők:

GABY MORLAY és Charles Vanel

Uj Paramount világhíradó.

Uj Paramount világhíradó.

Franco tábornok lemondott a felkelő-hadak fővezérletéről

A baszk csapatok offenzívára készülnek a felkelők ellen

Bilbaói jelentés szerint a köztársaságiak tüzérése tegnap szakadatlanul nyugtalanította a felkelőket. A repülő is résztvettek a bombázásban. A kormányerők megtették a szükséges intézkedéseket az offenzívára. Részletek még nem ismeretesek. A burgosi fronton tüzérési tevékenység észlelhető. Guipuzcoa körzetében csend van. Ellorio és Elhueta körül a felkelők tevékenységét élénk tüzérési és gépfegyvertűz által megsemmisítették.

Bayonnei jelentés szerint az Almirante Cervera felkelő hadihajó ismételt figyelmet szikratávíró útján az összes idegen hajókat, hogy amelyek Biscaya vizeire lépnek, elsüllyeszti, vagy elkobozza azokat.

A Daily Telegraph szerint a Leader angol kereskedelmi hajó ma megpróbálja elhagyni Bayonne kikötőjét és eljutni Santanderbe a blokádon keresztül. Két angol élelmiszerszállítóhajó kíséri állítólag a Leader-t.

Berlini jelentés tegnap arról adott számot, hogy Franco tábornok, valószínűleg sorozatos kudarcai miatt visszavonul a fel-

kelő-hadak vezényletéről. E berlini híradást kommentálva, a Petit Journal így ír: „Valószínűnek látszik, hogy nem Franco tábornok választotta a politikai és katonai tevékenység között, hanem Olaszország választása esett Mola tábornokra.”

Londoni jelentés szerint az ellenzék az alsóházban támadást intéz a kormányt Bilbaó blokáda ügyében hozott döntése ellen. Még egyes konzervatív körök is megálázásnak tekintik az angol hajóknak adott azon tanácsot, hogy ne éljenek a minden angol számára szent joggal, a szabad kereskedelmével, amit az angol flotta biztosíthatna.

Nyolc kilométert haladtak előre a kormánycsapatok

A madridi védelmi tanács közlése szerint a kormánycsapatok nyolc kilométerrel nyomultak előre Las Navas irányában. A felkelők gyenge ellenállást tanúsítottak.

London, április 14. Hivatalos kommuniké közli, hogy Anglia spanyolországi kereskedelmi attaséja utasítást kapott arra, hogy ne menjen többé Burgosba. Az attasé ugyanis az angol kereskedelmi érdekek megvédése céljából akart ott tárgyalásokat folytatni.

Davila Mozgó!

Mai kezdettel!

A hangos filmgyártás diadala!

HADZSI MURAT

Főszerepben:

Ivan Mosjunkin

Orosz zene! Orosz tánc!

Eredeti orosz kórus!

Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9 órákor

Helyárak: 15 és 21 lej.

Készülnek a pártok a pénteki bucuresti választásokra

Bucuresti, április 14. Nemhivatalos kimutatás szerint a főváros választóinak, akik a közéleti tanácsválasztáson szavazati joggal bírnak, 70 százaléka kiváltotta könyvecskáját. A pénteki választásokra tekintettel az összes pártok fokozták propagandájukat. A belügyminisztérium a rendőrprefektúrával egyetértésben megtette a szükséges rendfenntartási intézkedéseket.

Turtucaian tegnap közéleti választások voltak, amelyek eredménye ez: nemzeti paraszt. párt 540, liberálistárpárt 236, gogisták 240, radikálpárt 100, vaidisták 140, georgisták 70 szavazat.

280 külföldi állampolgár kapott kontingentálási engedélyt

Bucuresti, április 14. Daniel Tecau, az ipar és kereskedelmi minisztérium főtitkára a bucuresti kereskedelmi kamara által eléjeterjesztett kimutatást átvizsgálva annak a megállapítására jutott, hogy 280 cégtulajdonos, akik utlevéllel tartózkodnak az országban, behozatali engedélyeket élveznek. Ezenkívül a szóbanforgó cégek még spekulálnak is a kapott autorizációkkal. Daniel Tecau intézkedett, hogy a jövőben az illető cégeket zárják ki a kontingentálási előnyökből és a számukra kiadott kvótákat vonják vissza.

Nem mond le Mosoiu államiútkár

Bucuresti, április 14. Tiberiu Mosoiu földművelésügyi államtitkár határozottan cáfolja az Ordinea című lapban megjelent lemondásáról szóló híreket.

Muzulmánok és hinduk újabb súlyos összefutkőzése Indiában

Bombay, április 14. Silao helységben Hatna vidékén, súlyos összefutkőzésre került sor a muzulmánok és a hinduk között, amelynek során két muzulmán meghalt három súlyosan megsebesült. A muzulmánok támadták meg a hindukat, kik háborus dalokat énekelve vonultak át a mohamedán mecset előtt. Később a hinduk hatoltak be egy muzulmán házba, ahol nagy összecsapás történt.

CENZURAT

Táza posta
plátó in nu
No. 224718/8

10. Telefon:
Havonta 110,
évre 600, egé
földre: Havon
félévre 12, eg
detések díjsz
KELET“ a
zsídóság egye
ja. Cikkekink
forrás megjel

A Dally
össze
Ede

LONDO
hírt közli,
hogy politik
pacifikálja.
főparancsno
mondatnak,
Az összeesk
és a tárgy
ru díszkré
tetési és új
bornoka és
katonái sem
tosabb irány
mány trént,
hogy sikerü

Százez

Jólértesült
hogy a közt
fronton 100
nincsen enny
nok ujt évjár
még hat kon
Bayonnebó
mányflotta t
felé, hogy a
a felkelőkkel
a Biscaya ö
parti vizeik
Gijon között
Ezek az üt
hatni és meg
nak közeledé

A fe
szin
basz
A felkelők
közli, hogy M
idő miatt“,
zált csapatai
előre haladni
ket. Az Esp
bombázta a
és partokat.
Londoni je
gőzöst Bilba
pána spanyol
ta, de negye
gedte.

A n
span
harc
hozz

Berlini jele
megvonta a s
től, akik a s
lán harcolna
maztak az il
vel és másod
ági rokonai
németek köz
socialista és
met kormány
bozta.

Londoni je
napi ülésén